БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 226 (457)

13 НОЯБРЬ ЯКШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Н. А. Булганин ҳузурида Норвегия Бош Министри Э. Герхардсен шарафига зиёфат (1-нчи бет).
Норвегия Бош Министри Э. Герхардсен ССР Иттифоқи Большой театрида (1-нчи бет).
Норвегия Бош Министри Э. Герхардсен Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасини бориб кўрди (1-нчи бет).
Бирманинг ҳукумат харид миссияси В. И. Ленин ва И. В. Сталин мавзолейини зиёрат қилди (1-нчи бет).
А. Бобохонов. — Проектлаш ва қурилишдаги ортиқчаликларга қарши кураш — муҳим вазифа (1-нчи бет).
ПАРТИЯ ТУРМУШИ: **М. Ғозиев.** — Партия ташкилотининг иши нега қониқарсиз топилди? (2-нчи бет).
Ж. Маҳсумов. — Болаларимиз жисмоний соғлом ва тетик бўлиб ўссинлар (2-нчи бет).
Сатира ва Юмор (3-нчи бет).
СССР Олий Совети делегациясининг Венгрияга бориши тўғрисида (4-нчи бет).
СССР Олий Совети делегациясининг Болгарияда бўлиши (4-нчи бет).
ГДР Министрлар советида (4-нчи бет).
Хитойдаги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативи намуна уставининг проекти (4-нчи бет).
САВОЛЛАРГА ЖАВОБ: **С. Қораев.**—Антарктида (4-нчи бет).

МАКТАБ ВА ОИЛА

Болаларни мактабда ва оилада тўғри, мақсадга мувофиқ тарбиялаш — давлат аҳамиятига эга бўлган ғоят мас'улиятли ва мураккаб ишдир. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз ёш авлодни ўқитиш, билимдон кишилар қилиб етиштириш блан бирга, уларни коммунистик ахлоқнинг барча юксак фазилатларига эга қилиб тарбиялаш масалаларига ҳам ҳамишэ катта э'тибор бериб келмоқдалар.

Совет мактаби ўзининг бутун фаолиятини оила манфаатлари блан боғлаб олиб боришга да'ват этилгандир. Шунинг учун ҳам мактаб ва оила болаларни ўқитиш ҳамда тарбиялаш соҳасидаги барча ишларни ўзаро мустаҳкам ҳамкорликда олиб бориши керак. Областимиз шаҳар ва қишлоқларидаги кўпгина илғор мактабларнинг педагогик коллективлари ўқувчиларнинг ота-оналари блан ҳамкорликни мустаҳкамлаб, ўқув-тарбия ишларининг савиясини кўтаришда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Ота-оналар комитетлари мактабни оила блан боғлайдиган муҳим звенодир. Ота-оналар комитетлари ўқув-тарбия процессининг ҳамма масалалари блан қизиқаётган мактабларда интизом яхшиланмоқда, ўқувчиларнинг дарс машғулотларига давомати ва ўзлаштиришида самарали натижаларга эришилмоқда. Бунга Москва районидаги Чапаев номли 42-нчи мактаб ота-оналар комитети мисол бўлаолади. Комитетнинг ташаббуси блан мактабда ота-оналар лекторийси ва махсус кутубхона ташкил этилган. Лекторийда педагогик темаларда лекция ва докладлар ўтказиб туриладИ. Ота-оналар комитетининг а'золари мактаб ўқувчиларининг уйларига тез-тез бориб турадилар, ўқувчиларнинг дарсга давоматини яхшилаш, уйда уларга қулай иш шароити яратиб бериш масалалари юзасидан ота-оналар блан суҳбатлашадилар. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши ўқувчиларнинг интизомини мустаҳкамлаш ва дарсдан ўзлаштиришнинг кўтарилишига ёрдам бермоқда.

Болаларни тарбиялашда ҳарбир совет оиласи зиммасига ҳам катта мас'улият юкланади. Ота-оналар ўз фарзандларининг тарбияси учун давлат олдида жавобгардирлар, чунки, бола кўп вақтини оилада ўтказади, ота-онанинг та'сирида бўлади. Бу эса, ҳарбир ота-она ва катта ёшдаги оила а'зосидан болани ёшлигидан бошлаб ҳартомонлама тўғри тарбиялашга жиддий э'тибор беришни талаб этади.

Ма'лумки, ҳарбир ота-она ўз фарзандининг соғлом, бақувват, меҳнатсевар, юксак маданиятли ва ахлоқий жиҳатдан камол топган гражданлар бўлиб етишишини орзу қилади. Бизда ўз болаларининг тақдири, келажаги тўғрисида қайғириб, уларни тарбиялашда тарбиявий ишнинг барча метод ва воситаларидан мақсадга мувофиқ усталик блан фойдаланаётган ота-оналар оз эмас. Улар даставвал ўз юриш-туришлари, хулқ-атвори ва бошқа яхши хислатлари блан болага тарбиявий та'сир кўрсатмоқдалар, шу блан бир қаторда болаларнинг ўқиши учун уйда қулай иш шароити яратиб бермоқдалар. Ўз фарзандларининг ўқиши, хулқ-атвори блан яхши қизиққан кўпгина ота-оналар мактаб блан доимо алоқада бўлиб, бу соҳада педагоглар коллективи блан бамаслаҳат иш кўрмоқдалар.

Лекин шундай ота-оналар ҳам борки, улар ўз ўғил-қизларининг тақдирига йўл қўйиб бўлмайдиган даражада бефарқ қарайдилар. Болаларни назоратсиз қолдириб, уларнинг тарбияси учун давлат, жамоатчилик олдида жавобгар эканликларини унутиб қўядилар.

Кекса коммунист, облкоопторг ходими ўртоқ Орип Холмуҳамедов Октябрь районидаги 16-нчи мактабнинг 8-нчи синфида ўқучи ўз ўғли Қаҳрамоннинг ўқиши ва тарбияси блан камдан-кам шуғулланади, унинг хулқ-атвори устидан системали назорат қилиб турмайди. Бунинг натижасида дурусгина ўқучи Қаҳрамон кейинги вақтларда дарсдан тез-тез прогул қилиб турадиган ва кўпчилик фанлардан «3» баҳо олиб ўқийдиган бўлиб қолган. У, ҳатто ўз ўқитучилари ва ўртоқларини ҳам ҳурмат қилмай қўйган. Мактаб ма'мурияти ўқув йили бошланганидан буён ўртоқ Холмуҳамедовни бирнеча марта чақиртирган. Лекин у мактабга бормаган ва ўз фарзандининг тақдири блан қизиқсинмаган. Бола тарбиясига нисбатан бундай бепарво муносабатда бўлиш фактларига мутлақо йўл қўйиб бўлмайди.

Болаларни тарбиялашда совет мактаби ва оиласи тарбиявий ишнинг бирхилдаги барча метод ва воситаларидан фойдаланиши керак. Шундагина ҳарбир ўқитучи, ҳарбир ота-она болалар тарбиясида кутилган натижага эга бўлиши ва партия, ҳукуматимиз томонидан ёш авлодни тўғри тарбиялаш соҳасида қўйилган шарафли вазифани муваффақиятли бажариши мумкин. Шундай экан, мактаб ўқитучилари, ота-оналар ва катта ёшдаги яқин кишилар яхши фазилатлари, болалар олдида ўзларини тутабилишлари блан обрў қозонишлари ва шу асосда болага бир ме'ёрда тарбиявий та'сир кўрсатишлари лозим.

Айрим ўқитучилар ўз бурчларини фақат болаларга билим беришдан иборат деб тушунадилар, дарснинг тарбиявий мақсадини эса эсдан чиқарадилар. Улар дарс процессида ўқучиларга ўтилаётган темага бевосита боғлиқ бўлган тарбиявий масалаларни, я'ни совет кишиларидаги юксак ма'навий фазилатларни сингдириб боришлари керак. Болаларга синфдан ва мактабдан ташқари вақтларда энг яхши очерк ва ҳикояларни, повесть ва романларни ўқишни тавсия этиш, вақт-вақти блан кинофильмларга олиб бориш, ўқилган адабий асарлар ва кўрилган кинофильмлар юзасидан улар блан суҳбатлар ўтказиб туриш— ҳарбир ўқитучи ва ота-онанинг кундалик вазифаларидан биридир.

Болалар коллективи ўртасида интизомни мустаҳкамлаш, уларни бир-бирига ҳурмат кўзи блан қарашга ўргатиш, ёшларда дўстлик, ўртоқлик каби юксак ва олижаноб фазилатларни тарбиялашда мактабдан ва синфдан ташқари олиб бориладиган ишлар муҳим роль ўйнайди. Мактаб пионер ва комсомол ташкилотлари, синф раҳбарлари ўқучиларнинг ота-оналари блан яқиндан алоқа боғлаб туришлари, уларнинг болаларини тарбиялаш соҳасидаги жавобгарликларини оширишлари лозим. Шу блан бир қаторда мактабда турли тўгараклар ташкил этиб, уларда ўқучиларнинг актив қатнашишларини та'минлаш, болаларнинг дарсдан кейин бекорчи ишлар блан шуғулланмасликлари учун тарбиявий та'сир кўрсатишнинг барча воситаларидан фойдаланиш катта аҳамиятга эга.

Ёшларни тарбиялашда болаларга маданий хизмат кўрсатучи муассасаларнинг роли ғоят катта. Тошкент шаҳарида 2 та пионерлар саройи, 5 та район пионерлар уйи, ёш натуралистлар ва ёш табиётшуносларнинг республика станциялари бор. Лекин мактабдан ташқари бу муассасаларнинг болалар ўртасида олиб бораётган иш мазмуни қўйилган талабларга тўла жавоб беради, деб бўлмайди. Шаҳарда болалар учун кинофильмлар, спектакльлар онда-сондагина кўрсатилади, болалар кутубхоналари кам ва уларнинг хизмат кўрсатиши қониқарли аҳволда эмас. Республика Маориф ва Маданият министрликлари бу муассасаларнинг иши блан кам шуғулланмоқдалар.

Партия ташкилотлари ёш авлодни тарбиялаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилишлари, бу соҳада педагоглар ва ота-оналарнинг мас'улиятини оширишлари, ба'зибир коммунистлар ва раҳбар ходимларнинг болалар тақдирига ҳамда мактабларнинг талаб ҳамда эҳтиёжларига бепарво қараб келаётганликларига қат'ий барҳам беришлари ва уларга нисбатан бу соҳада талабчанликни кучайтиришлари керак.

Шунга эришмоқ керакки, мактабда ва оилада болаларни ўқитиш ҳамда тарбиялаш соҳасида олиб бориладиган бутун иш бир мақсадга йўналтирилган, — ёшларни ўқимишли, юксак маданиятли, онгли интизомга риоя қиладиган, меҳнатсевадиган, ростгўй, ўз она-Ватанига чексиз садоқатли ва коммунизмнинг онгли, актив қурувчилари қилиб тарбиялашга қаратилган бўлсин.

Мактаб блан оила ўртасида мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатайлик ва ёш авлодни ҳартомонлама ғамхўрлик блан тарбиялайлик.

Юқоричирчиқ район колхозлари пахта тайёрлаш планини бажардилар

ЯНГИБОЗОР **(телефон орқали олинди)** Юқоричирчиқ район пахтакорлари ва механизаторлари мўл ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олиш юзасидан бошланган социалистик мусобақани ҳар тарафлама кучайтириб, кеча йиллик пахта тайёрлаш давлат планини шараф блан бажардилар. Хар гектар ердан 22 центнердан пахта топширилди. Бу пахтанинг 80 процентидан кўпроғи биринчи сортга қабул қилинди. Район колхозлари пландан ташқари 500 тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олиб, шу кунларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

КПСС XX с'езди шарафига бошланган мусобақада Сталин номли, Андреев номли, «Ленинизм» колхозларининг пахтакорлари айниқса яхши натижаларга эришдилар. Сталин номли колхоз гектаридан 35 центнердан, Андреев номли колхоз 30 ва «Ленинизм» колхози 31 центнердан пахта топширди.

Районда ўнлаб бригада ва звеноларнинг а'золари мўлжалдагидан анча кўп ҳосил йиғиштириб олдилар. Андреев номли колхознинг ўртоқ Султонбой Мирзалиев раҳбарлик қилаётган бригадаси гектаридан 45 центнердан пахта топширишга муваффақ бўлди. «Ленинизм» колхозининг Туроб Ҳамраев бошлиқ бригадаси эса гектаридан 40 центнердан пахта йиғиб олди.

Пахтакорлар ва механизаторлар шу кунларда XX с'езд шарафига бошланган социалистик мусобақани янада кучайтириб, даладаги ҳосилни сра нобуд қилмай тезроқ йиғиб-териб олиш ва келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрлашга зўр аҳамият бермоқдалар. Колхозларнинг далаларида 14 та ғўзапоя юладиган машина ишламоқда.

Механизаторлар ғайрат кўрсатиб меҳнат қилаётганликлари учун ҳозиргача райондаги 13 минг гектар сувли ердан 7500 гектардан ортиғи шудгор қилиб қўйилди.

Каноп ва жут экучи колхозлар йиллик планни бажарганларида яна қўшимча равишда 4 минг тонна луб экинлари пояси етказиб беришга қарор қилган эдилар. Улар ўз мажбуриятларини ҳам ошириб бажардилар. Ҳозиргача пландан ташқари 4225 тонна каноп ва жут тайёрланди.

Юқоричирчиқ районининг пахтакорлари, шоликорлари, жут ва каноп етиштиручи колхозларнинг а'золари кузги-қишки ишларни ўз вақтида ўтказиш, келгуси йилда ҳам қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини янада ошириш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Н. А. Булганин ҳузурида Норвегия Бош Министри Э. Герхардсен шарафига зиёфат

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин 11 ноябрьда Катта Кремль Саройида Норвегия Бош Министри Э. Герхардсен шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Норвегия томонидан Бош Министр Э. Герхардсен рафиқаси блан, Савдо министри А. Скауг рафиқаси блан, Норвегиянинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Э. Бродланд рафиқаси блан, СССРга келган Норвегия савдо делегациясининг бошлиғи С. Соммерфельт, Норвегия Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлимининг бошлиғи О. Ос, Норвегия Ташқи ишлар министрлиги сиёсий бўлими бюросининг бошлиғи Г. Хейберг, Норвегия Ташқи ишлар министрлигининг секретари С. Экеланд, Норвегиянинг СССРдаги элчихонаси секретари П. Борген ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда Совет томонидан А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрушчев, А. Б. Аристов, П. Н. Поспелов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари П. П. Лобанов, И. Ф. Тевосян, М. В. Хруничев, Совет Иттифоқи Маршали И. Х. Баграмян, СССР министрлари А. А. Ишков, И. Г. Кабанов, ва Н. А. Михайлов, армия генерали И. А. Серов, ТАСС Мас'ул раҳбари Н. Г. Пальгунов, СССР Ташқи Ишлар министрининг ўринбосари В. А. Зорин ва В. С. Семенов, ВЦСПС секретари Н. В. Попова, СССРнинг Норвегиядаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Г. П. Аркадьев, СССР Министрлар Совети Раисининг Протокол бошлиғи Е. А. Тарабрин, СССР Ташқи Ишлар министрлиги Протокол бўлимининг мудири Ф. Ф. Молочков, СССР Ташқи Ишлар министрлиги Скандинавия мамлакатлари бўлими мудирининг ўринбосари С. А. Афанасьев, СССР Министрлар Советининг мас'ул ходими В. В. Капалкин ҳозир бўлдилар.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган зиёфат вақтида Н. А. Булганин ва Э. Герхардсен нутқ сўзладилар.

НОРВЕГИЯ БОШ МИНИСТРИ Э. ГЕРХАРДСЕН ССР ИТТИФОҚИ БОЛЬШОЙ ТЕАТРИДА

11 ноябрьда Норвегия Бош Министри Э. Герхардсен ССР Иттифоқи Большой театрида Б. Асафьевнинг «Боқчасарой фонтани» балетида ҳозир бўлди.

Норвегия ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари блан безатилган марказий ложада Э. Герхардсен жанoблари рафиқаси блан, Норвегия Савдо министри А. Скауг рафиқаси блан, Норвегиянинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Э. Бродланд рафиқаси блан, Норвегия ТИМ матбуот бўлимининг бошлиғи О. Ос, Норвегия ТИМ сиёсий бўлими бюросининг бошлиғи Г. Хейберг бор эдилар.

Спектакльни норвегияли меҳмонлар блан бирgаликда Н. А. Булганин, А. И. Микоян, Н. С. Хрушчев, СССР Маданият министри Н. А. Михайлов, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосарлари В. А. Зорин ва В. С. Семенов, СССРнинг Норвегиядаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Г. П. Аркадьев, ВЦСПС секретари Н. В. Попова, СССР Министрлар Совети Раисининг Протокол бошлиғи Е. А. Тарабрин тамоша қилдилар.

Театрда Москвадаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, Норвегия савдо делегациясининг бошлиғи С. Соммерфельт ва делегация а'золари ҳам бор эди.

Спектакль бошланиши олдидан Норвегия ва Совет Иттифоқи давлат гимнлари ижро этилди. (ТАСС).

НОРВЕГИЯ БОШ МИНИСТРИ Э. ГЕРХАРДСЕН БУТУНИТТИФОҚ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВИСТАВКАСИНИ БОРИБ КЎРДИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан, Москвада меҳмон бўлиб турган Норвегия Бош Министри Э. Герхардсен 11 ноябрьда Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасини бориб кўрди. У блан бирга виставкани Норвегия Савдо министри А. Скауг ҳам бориб кўрди.

Норвегияли меҳмонлар Бош павильонни, Латвия, Грузия ва Арманистон Совет республикалари павильонларини, «Қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш» павильонини тамоша қилдилар.

Э. Герхардсен жанoблари павильонларни тамоша қилгандан кейин Виставка унда катта таассурот қолдирганлигини айтди. (ТАСС).

Бирманинг ҳукумат харид миссияси В. И. Ленин ва И. В. Сталин мавзолейини зиёрат қилди

Бирма Иттифоқининг та'минот министри Бо Мин Гаунг бошчилигидаги ҳукумат харид миссияси 10 ноябрьда В. И. Ленин ва И. В. Сталин мавзолейини зиёрат қилиб, гулчамбар қўйди.

СССР Ташқи савдо министрлигининг мас'ул ходимлари миссияга ҳамроҳ бўлдилар.

«Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллиги» Ўртоқ Л. М. Қаганович докладининг тексти брошюра қилиб нашр этилди

Давлат сиёсий адабиёт нашриёти ўртоқ Л. М. Кагановичнинг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллиги» тўғрисида 1955 йил 6 ноябрьда Москва Советининг тантанали мажлисида қилган доклади текстини брошюра қилиб босиб чиқарди.

Брошюра кўп тиражда нашр этилди. (ТАСС).

Ҳурмат тахтаси

Давлат пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун область **Ҳурмат тахтасига** ёзилдилар:

Юқоричирчиқ районидаги **«Париж Коммунаси» колхози** (колхоз раиси ўртоқ **Йўлдошев,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ Кумеков).

Сирдар'ё районидаги **«Коммунизм» колхози** (колхоз раиси ўртоқ **Бобоев,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Абдуқодирова).**

Ўртасарой районидаги **Свердлов номли колхоз** (колхоз раиси ўртоқ **Муҳамаджонов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Хўжаев).**

Оҳангарон районидаги **Андреев номли колхоз** (колхоз раиси ўртоқ **Набиев,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Султонов).**

Оққўрғон районидаги **Будённий номли колхоз** (колхоз раиси ўртоқ **Шодибеков,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Тожибоев).**

Октябрь районидаги **«Сталинчи» колхози** (колхоз раиси ўртоқ **Жўрабеков,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Олмахонов).**

Ўртасарой районидаги **Молотов номли колхоз** (колхоз раиси ўртоқ **Цой Ен Фир,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Дя Чан Гин).**

Оҳангарон районидаги **Жданов номли колхоз** (колхоз раиси ўртоқ **Латипов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Усмонов).**

Оққўрғон районидаги **Навоий номли колхоз** (колхоз раиси ўртоқ **Омонов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Мусурмонов).**

Юқоричирчиқ районидаги **Жамбул номли колхоз** (колхоз раиси ўртоқ **Икромов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Тўлаганов).**

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Сушилкаларнинг кеча-кундуз тўхтовсиз ишлашига эришайлик

Бўлиб ўтган ёғингарчиликдан кейин областимизда пахта тайёрлаш сур'ати кескин пасайиб кетди. Ёғингарчиликдан олдинги кунда областимиз бўйича 0,66 процент миқдорида пахта тайёрланган бўлса, ёғингарчиликдан кейин бир кунда давлатга 0,23 процент миқдорида пахта етказиб берилди, холос. Бу, шуни кўрсатадики, бирқанча районлар ва жуда кўп колхозларда сушилка хўжалиги ҳарқандай шароитда ҳам пахта тайёрлашга имкон берадиган даражага келтириб қўйилмаган. Ўртачирчиқ, Чиноз районларида ёғингарчиликдан кейин айниқса кам пахта тайёрланди. Бу районларнинг раҳбарлари сушилка хўжалигини ўз вақтида тайёрлаб қўйиш тўғрисида мутлақо ўйламаганлар.

Чиноз районидаги Сталин номли, «XIX партс'езд» колхозларида сушилкалар нари-дан-бери ремонт қилинган ва ёқилғи блан етарли миқдорда та'минланмаган. Сталин номли колхознинг раиси Мун, «XIX партс'езд» колхозининг раиси Юсупов ўртоқлар, «биз ёғингарчилик бўлишини кутмаган эдик, мана энди ғафлатда қолиб жуда уялдик», дейдилар. Аммо улар шу гапни айтадилар-у, сушилкаларни ёқилғи блан та'минлаш, уларнинг ишини тартибга келтириш тўғрисида сра ўйламайдилар.

Ҳозирги кунларда ҳарқандай об-ҳаво шароитида ҳам пахта тайёрлаш сур'атини бўшаштирмаслик учун зарур тадбирларни кўриб қўйиш район партия ва совет ташкилотларининг, колхоз, совхоз ҳамда МТС раҳбарларининг муҳим вазифасидир. Сушилкаларни ёқилғи блан та'минлаш учун қўшимча тадбирлар белгилаш, ажратилган кўмирни тезроқ сушилкалар ёнига ташиб келтириш зарур. Сушилкаларда ишлайдиган кишиларнинг етарли миқдорда бўлиши, уларга қулай иш шароити яратиб берилиши ҳаржиҳатдан муҳимдир.

Илғор район ва колхозлар ҳарқандай шароитда ҳам пахта топшириш сур'атини бўшаштирмаслик мумкин эканлигини кўрсатмоқдалар. Юқоричирчиқ район пахтакорлари ноқулай об-ҳаво шароитида ҳам мумкин қадар кўп пахта топширишни та'минлаётганликлари учун яхши натижаларга эришмоқдалар.

Шу нарсани унитмаслик керакки, бундан кейин об-ҳаво тез-тез ўзгариб туради. Ёғингарчилик кунларида ҳам белгиланган миқдорда пахта тайёрлашни та'минлаш, бунинг учун барча сушилкаларнинг тўхтовсиз ишлашига эришиш ҳозирги кундаги энг муҳим вазифалардандир. Агар сушилкаларнинг нормал ишлаши та'мин этилмаса, терилган пахталар намиқиб қолиши, узоқ вақт тўхтаб қолганлиги сабабли унинг сифати бузилиши мумкин.

Барча колхоз ва совхозларда сушилкаларнинг тўла унум блан, тўхтовсиз ишлашига эришайлик. Ҳарқандай ноқулай об-ҳаво шароитида ҳам пахта тайёрлаш сур'атини бўшаштирмайлик!

Проектлаш ва қурилишдаги ортиқчаликларга қарши кураш—муҳим вазифа

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Проектлаш ва қурилишдаги ортиқчаликларни йўқотиш тўғрисида»ги қарорида мамлакатимиздаги архитекторлар ва бинокорларнинг бундан кейинги ишлари учун конкрет программа белгилаб берилди. Қарорда проектлаш ташкилотлари, архитекторлар ва инженерлар олдига конструкциялардан фойдаланиш имконини берувчи ҳамда иқтисодий тежамли типовой проектлар ишлаб чиқиш асосий вазифа қилиб қўйилди. Шу блан бирга қурилаётган об'ектларнинг сифатини ошириш алоҳида та'кидлаб ўтилди. Эндиликда қурилаётган об'ектларнинг сифати учун фақат бинокорларгина эмас, балки шу блан бирга об'ект авторлари — архитектор ва инженерлар ҳам жавобгардирлар.

Урушдан кейинги йилларда республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларида уй-жой, жамоат ҳамда маданий-маиший муассасаларнинг бинолари, шунингдек корхона ва иншоотлар қуриш юзасидан жуда катта ҳажмда иш олиб борилди. Республикамиз пойтахти Тошкентнинг кўпгина майдонлари, кварталлари ва кўчалари реконструкция қилинди. Шаҳар ва қишлоқларимизни обод қилишда ҳамда жуда катта ҳажмда уй-жой ва жамоат биноларини проектлаштиришда ва қуришда пойтахтдаги кўпгина проектлаш ва қурилиш ташкилотларининг архитекторлари ҳамда инженер-қуручилари актив иштирок қилдилар. Улар томонидан иқтисодий тежамли ва фойдаланишга қулай бўлган уй-жой бинолари, клублар, кино-театрлар ва бошқа кўпгина об'ектлар бун'ёдга келтирилди.

Броқ шу блан бирга кўпгина архитектор ва инженерларимиз ўзлари проектлаётган биноларнинг кўпроқ ташқи томонларига берилиб кетиб, қурилишнинг экономикаси ва биноларнинг фойдаланишга қулайлиги каби муҳим масалаларни унитиб қўйдилар. Кўпгина об'ектларни авторлари ўзларининг диққат э'тиборларини асосан бинонинг эстетик-бадиий томонига қаратдилар. Энг катта камчилик шундаки, ҳозирги проектларнинг ба'зилари қурилишларни тезкор ва индустриал методлар блан олиб бориш имконини бермайди.

Тошкентдаги Навоий, Ш. Руставели, Театральная, Ново-Московская ва бошқа кўчалардаги кўпгина бинолар асосан индивидуал проектлар асосида қурилган. Типовой проектлар асосида фақат пойтахтимизнинг чекка районларидагина қурилишлар олиб борилмоқда.

Республикамизнинг кўпгина шаҳар ва қишлоқларида қурилишларнинг 80 процентдан ортиғи «Узгоспроект» томонидан ишлаб чиқилган типовой проектлар асосида олиб борилмоқда. Бундан бирнеча ой илгари Тошкент шаҳрида қуриладиган 3 ва 4 қаватли бинолар учун типовой проектлар ишлаб чиқилди. Ҳозирги вақтда «Узгоспроект», «Ташгорпроект» ва бошқа проектлаш ташкилотлари асосан типовой проектлар тайёрлаш устида ишламоқдалар.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, Партия ва Ҳукумат қарорида кўрсатиб ўтилган ва ишимизга зарар келтираётган ортиқча ҳашамларга берилиш, ўтмиш архитектура меросидан танқидий фойдаланмаслик каби камчиликлар Тошкент шаҳрида қурилаётган об'ектларда ҳам бордир. Уй-жой ва жамоат биноларининг фасадларини ортиқча безатиш, кераксиз башня, шпил ва колонналар ишлатиш қурилишларнинг таннархини ошириб юборди. Москвада бўлиб ўтган бинокорларнинг Бутуниттифоқ кенгашидан сўнг айрим проектлар қайта кўриб чиқилди ва улардаги ортиқчаликлар олиб ташланди.

Масалан, Тошкентдаги аэропорт биноси (архитекторлар Мерпорт ва Кондакова) проекти қайта кўриб чиқилганда ортиқча элементлар олиб ташланди ва шунинг натижасида халқимизнинг 500 минг сўм пули иқтисод қилинди.

Пролетарская кўчасида қурилаётган комплекс биноларда ҳам юқоридаги камчиликларни кўриш мумкин. Ўзбекистон ССР Шаҳар ва қишлоқ қурилиши министрлигининг қурилиш техникуми ва шу техникумнинг ётоқхонаси (архитектор Петросов)нинг фасадларида жуда кўп ортиқчаликлар бордир. Худди шунингдек телевизион марказ биноси қурилишида ҳам кўпгина камчиликлар бордир. Проект автори архитектор ўртоқ Сидоров бино фасадини ортиқча элементлар блан ҳаддан ташқари безатиб юборган. Худди шундай камчиликларни Бешёғоч майдонида қурилаётган уй-жой бинолари камплекси (архитектор Булатов), Ленин кўчасида қурилаётган поликлиника (архитектор Трофимов) ва бошқа об'ектларда ҳам учратиш мумкин.

Бу ерда шуни алоҳида айтиб ўтиш керакки, Москвада ва Тошкентда бинокорлар кенгаши бўлиб ўтгунга қадар Ўзбекистон Совет архитекторлар союзи ҳам, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги архитектура ишлари бошқармаси томонидан ҳам архитектурадаги ҳаддан ташқари ортиқчаликларга қарши кураш олиб борилмади. Бинокорларнинг Бутуниттифоқ кенгашидан сўнггина типовой проектлар қайта кўриб чиқилди ва уларга муҳим ўзгартишлар киритилди.

Республика пойтахтида қурилаётган кўпгина биноларнинг сифати ҳозирги талабларга мутлақо жавоб бермайди. Об'ектларнинг сифатсиз қурилаётганлигига қурилиш ташкилотлари блан бирга проектлаш ташкилотлари ҳам жавобгардирлар. Тошкентда фойдаланишга топширилаётган уй-жой ва жамоат биноларининг 90 процентдан ортиғи «қониқарли» баҳо блан ва фақат 10 проценти «яхши» ва «а'ло» баҳо блан қабул қилинмоқда. Бу фактлар шуни кўрсатадики, архитекторлар ва бинокорлар қурилиш-монтаж ишлари сифатини тубдан яхшилашлари зарур.

Шу кунларда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қурилиш ва архитектура Давлат комитети республикамизда, жумладан Тошкент шаҳрида қурилиш ишларининг сифатини тубдан яхшилашга қаратилган бирқатор тадбирларни амалга оширмоқда.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорида кўрсатиб ўтилган муҳим тадбирлардан бири бинокорлик ишларида индустриал методларни кенг жорий қилишдир. Броқ бу соҳада республика проектлаш ва қурилиш ташкилотлари томонидан ҳали кўзга кўринарли иш қилингани йўқ. Тошкент шаҳар қурилиш тресги икки этажли биноларни йирик блоклардан қуришга уриниб кўрди. Броқ биноларни кўпкавакли бетон ва йирик блоклардан қуриш учун база тайёрланмаганлиги учун бу иш кўнгилдагидек натижа бермади. Худди шунингдек, 32-нчи ва 93-нчи қурилиш трестлари ҳам илғор методларни қўллаиш имконини берувчи типовой проектлар бўйича ишлашга етарли тайёргарлик кўрмаётир. Келгуси йили йирик қурилишларнинг деярли ҳаммасини индустриал методларда қуриш мўлжалланмоқда. Қурилиш ташкилотлари шу кундан бошлаб бу муҳим ишга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўришлари керак.

Проектлаш ва қурилишдаги ортиқчаликларга бутунлай хотима бериш — бинокорлик ишларини максимал арзонлаштириш имконини беради. Ўзбекистон архитекторлари ва қурилиш ташкилотларининг коллективлари Партия ва Ҳукуматимизнинг бу муҳим қарорини ўзларининг бундан кейинги фаолиятлари учун программа сифатида чуқур ва ҳартомонлама ўрганиб чиқадилар ва шу асосда яқин вақт ичида ўз ишларини тубдан қайта қурадилар. Ҳеч шубҳа йўқки, республика архитекторлари, бинокорлари ва проектчилари ўзларининг бутун ижодий ташаббусларини Партия ва Ҳукумат томонидан қўйилган вазифаларни муваффақият блан амалга ошириш ишига сарф қиладилар ва мамлакатимиз меҳнаткашларининг турмуш даражасини янада оширишга, Ватанимиз экономикасини янада мустаҳкамлашга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

А. БОБОХОНОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қурилиш ва архитектура Давлат комитетининг раиси.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Партия ташкилотининг иши нега қониқарсиз топилди?

Мирзачўл районидаги «Ленинизм» колхози партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишидан

Мирзачўл районидаги «Ленинизм» колхози бошланғич партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилиши юқори савияда ўтди. Колхоз коммунистлари колхоз ишлабчиқаришини ривожлантиришда бир йил мобайнида эришилган муваффақиятларга якун ясадилар ва партия ташкилотининг амалий ишида йўл қўйилган камчиликларни дадил очиб ташладилар.

Партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини амалга ошириш учун курашиб, колхозни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш йўлида бирмунча ишлар қилган. Колхоз коммунистларининг э'тибори пахтачилик ва жамоат чорвачилигини ривожлантиришга қаратилган. Кўп коммунистлар пахтачилик бригадаларида, чорвачилик фермаларида ишламоқдалар.

Лекин шунга қарамай партия ташкилоти ва унинг секретари ўртоқ Маманбоев ўз фаолиятида жиддий камчиликларга йўл қўйган. Ўртоқ Маманбоев коммунистларга партия топшириқлари бериш блан кифояланиб, бу топшириқларнинг қандай бажарилаётганини текширмаган. Партия ташкилотининг йиғилишларида партия ва хўжалик масалалари муҳокама қилинган. Шу жумладан агитаторлар орасида ишлаш ҳақида 6 марта, партия интизоми ҳақида 3 марта масала муҳокама қилиниб, тегишли қарорлар қабул қилинган.

Лекин партия ташкилотининг чиқарган қарорлари устидан контрольлик қилинмаган, ижроси текширилмаган. Натижада қарорлардаги кўп тадбирлар бажарилмай қолган.

Ҳисобот доклади юзасидан бўлган музокараларда қатнашган коммунистларнинг кўпчилиги партия ташкилотининг секретари ўртоқ Маманбоевнинг кўп вақти йиғилишлар ўтказиш, тадбирлар белгилашга сарфланганини айтдилар. Ўртоқ Маманбоев агитаторларнинг рўйхатини тузиш блан кифояланиб, уларнинг қандай ишлаётганлиги блан қизиқмаган, агитаторларга нисбатан талабчанлик кўрсатмаган. Шу туфайли кўпгина агитаторлар ўзларига бириктилган участкаларда ҳафталаб бўлмайдилар. Теримчи ва чорвадорлар ўртасида суҳбатлар ўтказмайдилар.

Партия ташкилоти ўз сафини ўстиришга ҳаракат қилмаган. Бир йил ичида ҳатто битта ҳам илғор колхозчи партия а'золигига қабул қилинмаган.

Партия ташкилоти омма ўртасида партиявий-сиёсий ва агитация ишларини яхши йўлга қўймаган. Пахта териш ва тайёрлашда энг орқада қолаётган Муратов, Қаршибоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда меҳнатни тўғри ташкил қилишга партия ташкилоти яқиндан ёрдам бермади.

Коммунист Ҳолмуротов айрим партия а'золарининг колхоз ишлабчиқаришида актив қатнашмаётганини айтди. Хидиров, Тоғаев каби партия а'золари интизомсизлик қилиб пахта йиғим-теримида фаол қатнашмаётирлар. Коммунист Алимов, Ўролов ўртоқлар топширилган ишга мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар. Партия ташкилоти эса бундай коммунистлар блан ҳамон келишувчилик қилиб келмоқда.

Хўжақулов ўз сўзида партия ташкилотининг секретари ўртоқ Маманбоевни бўш ишлаётгани учун қаттиқ танқид қилди.

— Партия ташкилоти, — деди у,— колхоз правлениесининг фаолияти устидан контроль қилмади. Бу эса чорвачилик планларининг бажарилишига ёмон та'сир қилди. Колхоз пахта тайёрлаш ва уни давлатга топширишда қолоқ колхозлар қаторига тушиб қолди . Кунлик териш графиги бажарилмаётир. Кўпгина бригадаларда пахта нобудгарчилигига йўл қўйилмоқда.

Жабақов, Оллабердиев, Алимов ўртоқлар ўз сўзларида партия ташкилотининг оммавий-сиёсий ишларни уюштиришда қониқарсиз ишлаганини, К. Маҳкамова, И. Ризаева, Қ. Қаршибоев каби илғор теримчиларнинг иш тажрибасини кенг оммалаштиришга бошчилик қилмаётганини кўрсатиб ўтдилар.

Йиғилишда район партия комитетининг 1-нчи МТС зонаси бўйича секретари ўртоқ Дониёров сўзга чиқиб, партия ташкилотининг янги состави олдидаги муҳим вазифаларга тўхталиб, бутун колхозчилар оммасини етиштирилган пахта ҳосилини тезроқ йиғиштириб олишга сафарбар қилиш зарурлигини айтди.

«Ленинизм» колхози партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилиши танқид ва ўз-ўзини танқид асосида ўтди. Коммунистлар партия ташкилотининг ишини қониқарсиз деб топдилар.

М. ҒОЗИЕВ.

Ишчан агитатор

Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхоз бошланғич партия ташкилоти (секретари ўртоқ Саломов) колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни тобора кучайтирмоқда. Шу кунларда агитаторларнинг бутун э'тибори пахтанинг бир граммини ҳам нобуд қилмай, ҳосилни тезроқ териб олиш ва давлатга топшириш ҳамда келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрлашга колхозчиларни тўла сафарбар этишга қаратилган.

Коммунист ўртоқ Х. Аҳмедов колхознинг 5-нчи бригадасига агитатор қилиб бириктилган. У, партия ташкилоти томонидан топширилган бу вазифани жуда яхши бажармоқда. Бригада а'золари агитатор томонидан ўтказиладиган навбатдаги суҳбатни сабрсизлик блан кутадилар. Чунки унинг ҳарбир суҳбати бригада ҳаётига боғланган бўлиб, колхозчиларда катта таассурот қолдиради.

Ўртоқ Аҳмедов кейинги кунларда «Социалистик мусобақанинг аҳамияти», «Интизом — меҳнат унумини оширишнинг гаровидир», «Граммлардан тонналар ҳосил бўлади» каби шу куннинг актуал темаларида суҳбатлар ўтказди. Шунингдек у, колхозчиларни газета орқали мамлакатимиз ҳаётида, шунингдек, халқаро аҳволда юз бераётган кундалик воқиалардан ҳам доимо хабардор қилиб боради. Дала шийпонида «Жанговор варақа», «Молния» чиқаради.

Бригада а'золари фидокорона меҳнат қилиб, йиллик планни ошириб бажардилар. Бунда агитатор ўртоқ Аҳмедовнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Ҳозир давлатга пландан ташқари пахта топширилмоқда. Ўртоқ Аҳмедов эса колхозчиларни янада унумлироқ меҳнат қилиш, даладаги барча ҳосилни тез кун ичида йиғиштириб олиш ва кузги ишларни бошлаб юбориш учун курашни қизитишга чақирмоқда.

М. КАНЗАФАРОВ.

Суратда: Сталин номли Тошкент тўқимачилик комбинати ҳузуридаги партия кутубхонасининг ўқиш залида. КПСС тарихини мустақил ўрганучилар тема бўйича тайёргарлик кўрмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

Пахтакорларга маданий хизмат кўрсатиш яхшиланмоқда

Мирзачўл район маданият бўлими пахта йиғим-терими қизғин давом этаётган шу кунларда колхозчиларга маданий хизмат кўрсатишни янада яхшиламоқда. Район Маданият уйи ходимлари агитбригада ташкил қилдилар. Агитбригада составида лекторлар группаси, китоб блан савдо қилучи киоска ва кўчма киноустановка бор.

Лекторлар группаси район колхозларига бориб, пахтакорларга «Халқаро аҳвол», «Пахтакорларнинг шу кунлардаги муҳим вазифалари», «Пахта — халқимиз бойлиги», «Атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланилмоқда» каби темаларда лекциялар ўқимоқдалар.

Мирзачўл шаҳридаги районлараро колхоз-совхоз театри коллективи Молотов номли, Сталин номли, Жданов номли, Ворошилов номли, Будённий номли ва Ленин номли колхозларда бўлиб, пахтакорларга концертлар қўйиб бермоқдалар ва «Нурхон», «Тоҳир ва Зуҳра», «Олтин кўл» музикали драмаларидан парчалар кўрсатаётирлар.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,

„Социалистик Ўзбекистон“ журналининг ноябрь сони

Ойда бир марта чиқадиган ижтимоий-сиёсий суратли журнал «Социалистик Ўзбекистон»нинг ўнбиринчи сони босилиб чиқди.

Журналнинг бу сони шоир Ғафур Ғуломнинг «Шофер» сарлавҳали ше'ри блан очилади. Бу сонда «Улуғ Октябрь байроғи остида» сарлавҳали бошмақола, тарих фанлари кандидати Г. Рашидовнинг «М. И. Калинин Ўзбекистонда», Н. Медведовнинг «Машҳур звено бошлиғи» деган мақолалари, «КПСС XX с'езди шарафига» сарлавҳали редакцион мақола, «Қўриқ ерлар учун» сарлавҳа остида Тошкентдаги озиқ-овқат машинасозлик заводининг директори Н. А. Альтманнинг суҳбати берилган.

Журналда «Бирма Бош Министри У Ну Тошкентда» рубрикаси остида фото-репортаж, Д. Полинининг «Москва яқинидаги колхозда», Д. Глинбергнинг «Дўстларимиз ҳузурида» сарлавҳали мақолалари, Л. Шабшайнинг «Коммунистлар партиясига», Андрей Ивановнинг «Куз», Адам Мицкевичнинг «Сузучи» сарлавҳали ше'рлари, улуғ рус олими Сеченовнинг вафотига 50 йил тўлиши муносабати блан «Иван Михайлович Сеченов», «Капитан кўприкчасида 30 йил», «Йилнинг кун ва ойларини ҳисоблаш қандай келиб чиққан» каби мақолалар ва Ўзбекистон футболчилари блан Афғонистон футболчилари ўртасида бўлиб ўтган футбол ўйини ҳақидаги фоторепортаж берилган. Бу сонда «Янги муваффақиятлар сари» рубрикаси остида республикамиздаги кўпгина қишлоқ хўжалик илғорларининг суратлари блан тасвирланган ше'рий ўртоқлик ҳазили ва бошқа кўпгина қизиқарли материаллар ҳам босилган.

Журналнинг бу сони чиройли ва манзарали фотосуратлар блан безатилган.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

Янгийўл шаҳридаги М. Уйғур номли область драма театрининг ижодий коллективи биринчи ўзбек драматурги Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ёзган «Майсаранинг иши» музикали комедиясини саҳнага қўйди. Комедияга Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, композитор Ф. Шамсиддинов музика ёзган. Асарни театрнинг бош режиссёри Аббосов саҳнага қўйган. Рассом Кулик ишлаган декорациялар чиройли чиққан. Яқинда бу янги спектаклнинг премьераси бўлди. Меҳнаткашлар уни зўр қизиқиш блан томоша қилдилар.

Ш. ФОЗИЛОВ.

* * *

Тошкентдаги «Қизил тонг» фабрикасининг Маданият саройида ишчи, хизматчиларнинг ўғил-қизларига маданий хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилган. Бу ерда болалар учун авиамодель, ёш механиклар, драма, бадиий тикиш, хор, рақс, қўл ҳунари каби тўгараклар ташкил қилиниб, малакали раҳбарлар блан та'минланган. Драма тўгараги қатнашчилари болалар учун ёзилган «Қизил шапочка» пьесасини тайёрладилар. Рақс тўгарагининг а'золари эса рус, украин, хитой халқ ўйинларини ижро этишни ўрганмоқдалар.

Ш. ҚАМБАРОВА.

* * *

Мирзачўл районидаги Маленков номли колхозда сўнгги икки йил ичида 50 га яқин колхозчи типовой уй қуриб олди. Янги уйларнинг ҳаммаси радиолаштирилди ва Ильич нурлари блан ёритилди. Яқинда қуриб битказилган 23 хонадан иборат икки қаватли бинодан колхоз кутубхонаси ва клуб учун махсус хоналар ажратилди. Бу клуб ва кутубхона яқин кунларда қишлоқ меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатабошлайди.

А. АБДУҚОДИРОВ.

Омма блан доимий алоқада бўлиш — совет депутатининг муқаддас бурчи

Партия ва ҳукуматимизнинг халқимиз моддий ва маданий фаровонлигини кундан-кунга яхшилашга қаратилган тадбирларини амалга оширишда совет депутатининг роли ниҳоятда каттадир. Совет депутати халқ хизматкори, унинг ҳақли истакларини қонуний талабларини амалга ошириш учун курашучи давлат арбобидир. Шунинг учун ҳам мамлакатимиз меҳнаткашлари Советларга партия, совет ҳукумати ишига, халқимизнинг ишига содиқ бўлган ишчан кишиларни сайлайдилар.

Область, шаҳар, район ва қишлоқ Советларига сайлов бўлиб ўтганига анча вақт бўлди. Шу вақт ичида область меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларига амал қилиб, халқ хўжалигимизнинг барча соҳаларида катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Бу ютуқларнинг қўлга киритилишида область, шаҳар, район ва қишлоқ Советларининг депутатлари актив иштирок этмоқдалар.

Тошкент шаҳар Советининг депутати Онахон Тешабоеванинг фаолияти, айниқса диққатга сазовордир. Онахон Тешабоева Ленин районидаги 2-нчи поликлиниканинг бош врачи. Шуниси муҳимки, у ўзининг депутатлик бурчига иккинчи даражали иш деб қарамайди. У сайловчиларнинг шикоят ва аризаларини синчиклаб ўрганади, уларнинг истакларини мумкин қадар амалга ошириш учун бажонидил курашади. Шунинг учун ҳам сайловчилар Онахон опага ҳархил масалалар блан тез-тез мурожаат қилиб турадилар. Онахон опа сайловчилар ўртасида олиб борадиган ишларини ма'лум план асосида амалга оширишга одатланиб қолган. У ўзи сайланган 2-нчи сайлов округи сайловчилари блан доим алоқада бўлиш имкониятига эга. Депутат Тешабоева ҳар ойнинг 10 ва 20 кунларида 92 мактаб биносида соат 6 дан 8 гача сайловчиларни қабул қилиб, уларнинг шикоят ва аризаларига жавоб беради. Сайловчилар томонидан қўйилган конкрет талабларни сессияга, шаҳар ижроия комитетининг мажлисларига қўяди ва унинг натижаларини сайловчиларга етказади. Кейинги етти ой ичида депутат Тешабоева сайловчиларнинг ўнлаб шикоят ва аризаларини, таклиф хатларини олди, кўплаб сайловчиларни қабул қилди, уларнинг уйларига бориб суҳбатлашди, қандай яшаётганликлари блан танишди. У ўз сайловчилари олдида уч марта ҳисобот берди.

Шу йилнинг август ойида Полторацкая кўчасидаги 29-нчи уйда турувчи ўртоқ Иванова болаларининг кўплиги сабабли улар яшаб турган уй торлик қилаётганлиги тўғрисида О. Тешабоевага мурожаат қилди. Онахон опа Ивановнанинг уй шароити блан шахсан танишиб чиққач, унинг талабини амалга оширишга киришди. Ҳозир Ивановнанинг кўпкишилик оиласи 4 хонали уйда бемалол истиқомат қилмоқда.

Меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига зийраклик блан қулоқ солиш, уларга бутун вужуди блан меҳнат қилишдек ажойиб фазилат Онахон опанинг асосий фазилатларидандир. Каганович номли завод ҳузуридаги ясли биносини эски, я'ни 1949 йилда тасдиқланган проект асосида қуриш планлаштирилган эди. Депутат Онахон опа яслини эски проект асосида эмас, балки ҳозирги талабларга жавоб берадиган типовой шаклда қуриш кераклигини таклиф қилди. Таклиф тўғри деб топилди ва қабул қилинди.

Иккинчи сайлов округининг сайловчилари ғамхўр ва жонкуяр депутат Онахон Тешабоевадан ғоят миннатдорлар. Марказий район 90-нчи сайлов округидан сайланган Марказий район Советининг депутати З. К. Карчевская, шаҳар Советининг депутати Подгорний, Тошкент район Советининг депутати Собир Эргашев сингари ўртоқлар ана шундай ташаббускор депутатлардан ҳисобланади. Бу ўртоқлар ўз сайловчилари блан доимо алоқада бўладилар. Улар Советларнинг сессия ва ижроком мажлисларида актив иштирок этиб, район ёки шаҳар хўжалигида юз бераётган камчиликларни дадиллик блан очиб ташламоқдалар. Улар меҳнаткашларнинг манфаатларини кўзлаб иш қилмоқдалар. Шу сабабли ҳам улар ўз сайловчилари ўртасида халқ хизматкори сифатида иззат ва ҳурматга сазовор бўлмоқдалар.

Лекин шуни айтиш керакки, депутатларимиз орасида ўзларининг депутатлик бурчларига панжа орасидан қаровчилар ҳам йўқ эмас. Бунга мисол қилиб, меҳнаткашлар депутатлари Марказий район Советининг депутати Е. Н. Резиненкони кўрсатиш мумкин. Биз Е. Н. Резиненко блан депутатлик бурчини қандай бажараётганлигини билиш ҳақида суҳбатлашдик.

— Сиз қайси сайлов округидан сайлангансиз?—деб сўрадик биз ундан. Ўртоқ Резиненко бироз ўйланиб ўнғайсизланган ҳолда:

— Тўғрисини айтсам қайси округдан сайланганлигимни ҳозир унитиб турипман, деб чучмал жавоб берди.

Ма'лум бўлишича ўртоқ Резиненко ўз сайловчилари блан шу вақтгача бирор марта ҳам учрашмаган, улар олдида ҳисобот бермаган экан. Шундай экан депутат ўртоқ Резиненконинг фаолияти ҳақида нима дейиш мумкин? Ўртоқ Резиненко ўз сайловчиларининг наказларини бажариш ҳамда уларнинг истаклари тўғрисида кам ўйлайди, ўзининг шарафли депутатлик бурчига ўтакетган даражада мас'улиятсизлик блан қарайди. Лекин шуниси ажабланарлики, Марказий район Совет ижроия комитетидаги ўртоқлар Резиненкони энг актив, ишчан депутатлардан бири дейишдан қолмаётирлар.

Депутат халқ хизматкори экан, унинг қилган иши, ҳатти-ҳаракатини миллион-миллион меҳнаткашлар оммаси диққат блан кузатиб туради. Депутатларимиз ҳечвақт буни унутмасликлари, халқ топшириғи ва наказларини сидқидиллик блан амалга ошириш учун астойдил ҳаракат қилишлари керак.

Н. РИХСИЕВ,
А. АБДУАЗИМОВ.

Ойна заводига экскурсия

Яқинда Тошкент шаҳар, Ленин районидаги 94-нчи мактабнинг 10-нчи синф ўқувчиларидан 30 киши химия ўқитувчиси ўртоқ Ф. Дорофеева раҳбарлигида Чирчиқ шаҳридаги ойна заводига экскурсияга бордилар. Экскурсиядан мақсад химия фанидан ўтилган кремний силикатлари темасини практика жараёнида пухтароқ ўзлаштириб олиш эди.

Завод технруги ўртоқ Штадлер ўқувчиларга ойнанинг тайёрланиш процессини сўзлаб берди. Заводнинг состав тайёрлаш цехида хилма-хил бирикмаларнинг механизм ёрдами блан эритилиб, химик реакция орқасида ойнага айланиш процесси ўқувчиларда чуқур таассурот қолдирди.

Экскурсантлардан И. Ивахненко, Н. Несторович, И. Герценштейнлар заводни айланиб, олган таассуротларини ён дафтарларига ёзиб олдилар. Ойна заводидан қайтгандан сўнг химия ўқитувчиси Ф. Дорофеева экскурсия таассуротлари тўғрисида ўқувчиларга иншо ёздирди.

Ойна заводига Чирчиқ шаҳридаги мактабларнинг ўқувчилари ҳам экскурсияга келиб турадилар.

Т. ФУЗАЛОВ.

Болаларимиз жисмоний соғлом ва тетик бўлиб ўссинлар

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ёш авлоднинг саломатлигини сақлаш ҳамда гўзал келажагини та'минлаш тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Шунинг учун ҳам бизнинг мамлакатимизда болаларнинг соғлом, тетик ва қувноқ бўлиб ўсиши, коммунистик жамиятнинг онгли ва актив қурувчилари бўлиб етишишлари учун барча қулай шароитлар яратиб берилмоқда.

Халқ моддий фаравонлигининг тобора юксалиши, совет кишилари санитария маданиятининг ўсиши ва даволаш муассасалари тармоқларининг кенгайиши натижасида катта ва кичик ёшдаги аҳоли ўртасида турли касалликлар кескин равишда камайди, ўлим жуда кам учрайдиган ҳодиса бўлиб қолди.

Капиталистик мамлакатларда эса бутунлай бошқача манзарани кўрамиз. Ҳозирги вақтда капиталистик мамлакатларда меҳнаткашларнинг 80 миллиондан ортиқ болалари очлик ва муҳтожликда яшамоқдалар. Қашшоқликда яшаётган ва медицина хизматидан бутунлай маҳрум бўлган болалар ўртасида турли касалликлар кўп тарқалмоқда, ўлим ва ҳархил бахтсиз ҳодисалар тез-тез рўй бериб турмоқда.

Ёш авлоднинг саломатлиги тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилинаётган бизнинг мамлакатимизда эса ҳарбир совет оиласи ўз болаларини жисмоний соғлом, тетик ва чиниққан кишилар қилиб тарбиялаш учун зарур бўлган барча моддий ва ма'навий имкониятларга эга. Шундай экан, ўз болаларининг соғлигини мустаҳкамлаш масалалари блан жиддий шуғулланиш ҳарбир ота-онанинг кундалик вазифасидир.

Болаларнинг соғлом бўлиб ўсишида кун тартибини тўғри уюштириш ҳал қилучи аҳамиятга эга. Болалар эрталаб ўринларидан тургач, ювинишгача гимнастика блан шуғулланишлари лозим. Гимнастика машғулотини ҳавоси тоза уйда — қишда форточкани очиб қўйиб, ёзда эса ойнаси очиқ уйда ўтказиш керак. Болаларни мактабдан қайтгач овқатланиб бўлиб, очиқ ҳавода дам олишга, ёз пайтларида мияга дам бериш учун оғир бўлмаган ҳартурли ўйинларга, қишда эса чана ва конькиларда учишга одатлантириш уларнинг саломатлиги учун фойдалидир.

Болалар дам олиб бўлгач, дарс тайёрлашга ўтирадилар. Дарс тайёрлаш I ва II синф ўқучилари учун I соат, III — IV синф ўқучилари учун I — I,5 соат, V — VI синф ўқучиларига 2 соат, VII — VIII синф ўқучилари учун эса 3 соатдан ошмаслиги керак. Дарс тайёрлаб бўлгандан кейин китоб ва дафтарларини болаларнинг ўзлари йиғиштириб қўйишлари, эртаги кунга керак бўладиган ўқув қуролларини портфельга солиб тайёрлаб қўйишлари лозим. Кечқурунги овқатдан сўнг болаларнинг радио эшитиши, расм солиши ва маданий дам олиш блан боғлиқ бўлган бошқа машғулотлар блан шуғулланиши, шунингдек ётиш олдидан уйни шамоллатиб қўйиб, ўз кийим-кечакларини ўзлари тартибга солиш, тишларини тозалаши ва оёқларини ювиб сўнгра ётиши саломатликларини янада мустаҳкамлайди.

Ўқучи болалар кўпинча имтиҳон пайтларида кам ухлаб, кўп дарс тайёрлайдилар. Бундай ҳолларда улар ҳатто кундалик гимнастика машғулотларини ҳам унитиб қўядилар. Бу эса болаларнинг миясини қаттиқ чарчатади, саломатликни заифлаштиради. Агар ўқучи кундалик режимни бузмасдан ма'лум соатларда дарс тайёрласа ва дам олиш вақтидан тўғри фойдаланабилса унинг мияси чарчамайди ҳамда дарсни ўзлаштириш қобилияти ошади. Якшанба кунлари ўқучи дарс тайёрламасдан яхшилаб дам олиши керак.

Кўпгина болалар қишки ва ёзги каникул даврида ҳам кун тартибига тўла риоя қилмайдилар, кеч ухлайдилар ҳамда ўйинга берилиб кетиб ўз вақтида овқатланмайдилар. Шунинг учун ҳам мактаб педагоглари, биринчи навбатда ота-оналар болаларнинг каникулни қувноқ ва кўнгилли дам олиб ўтказишлари учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўришлари лозим.

Болаларнинг дарс тайёрлашлари учун уйда махсус жой ажратилган бўлиши, дарс тайёрлашдан олдин хона шамоллатиб қўйилиши керак. Ёруғлиқ бола дарс тайёрлаб ўтирган столга чап томондан тушиб турсин. Ёруғликнинг етарли бўлиши кўзни тез чарчашдан сақлайди. Шуни эсдан чиқармаслик керакки, ўринда ётиб дарс тайёрлаш, айниқса чалқанча ётиб китоб ўқиш кўзга жуда зарарлидир. Боланинг ёшига ҳамда бўйига қараб стол ва стул танлаш уларнинг саломатлиги учун кўп жиҳатдан фойдалидир. Агар стол ва стуллар болаларнинг қулай ўтириб машғулот ўтказишларига мосланмаган бўлса у ҳолда болалар букир бўлиб қолишлари мумкин.

Болаларда кўпинча грипп, ангина ва қизамиқдан кейин кўриш қобилияти заифлашиб қолади. Бундай ҳолларда тезда врачга мурожаат қилиш керак. Акс ҳолда боланинг кўриш қобилияти заифлашиб, учучи, шоферлик каби ўз севган касбини эгаллашдан маҳрум бўлиб қолади.

Болани ёшлигидан озодаликка ўргатиш, ҳар куни юз, қулоқ, бўйин ва қўлларини совунлаб ювишга одатлантириш саломатлик учун муҳим шартлардан биридир. Чунки, киши организмининг бу жойларига тез чанг ўтиради, чангдан эса турли касалликлар пайдо бўлади. Ҳар ҳафтада бир марта ҳаммомга бориб танани иссиқ сув блан совунлаб ювиб туриш зарур.

Озиқ-овқатнинг миқдори, сифати ва хилма-хил бўлиши, айниқса гўшт, тухум, балиқ, сут, қаймоқ, сариёғ, ширинлик, мева ва сабзавот маҳсулотларидан кўпроқ исте'мол қилиб туриш одам ҳаётида, шунингдек бола организмининг нормал ўсишида муҳим роль ўйнайди. Овқатланганда уни оғизда яхшилаб чайнаш ва сўнгра ютиш керак. Овқат вақтида гаплашиш, ҳазил қилиш, кулиш зарарлидир. Чунки оғизда овқат бўлатуриб кулганда у қизил ичакдан ош қозонга тушиш ўрнига нафас йўлига кетиб қолади ва бу оғир бахтсизликка олиб келади. Болаларга жуда ёғлиқ овқат бериш ҳам ярамайди. Ёғлиқ овқат боланинг иштаҳасини бўгади ва унинг овқатни ҳазм қилишини қийинлаштиради.

Витаминлар тирик организм учун энг зарурдир. Агар боланинг кундалик овқатида витаминлар етишмаса организмнинг турли касалликларга қарши туриш қобилияти камаяди, бола касалга тез-тез чалинучан бўлади. Масалан, витамин А ўсиш витаминидир. Витамин А етишмаслигидан боланинг кўриш қобилияти заифлашади ва у шапкўр бўлиб қолади. Витамин А балиқ мойи, сариёғ, жигар, сут, қаймоқ ва сабзида кўп бўлади. Витамин А кўп бўладиган овқатлар исте'мол қилиб турилса, касаллик тез тузалиб кетади.

Нерв системасининг нормал ишлаши учун витамин Б бўлиши зарур. Бу витамин арпа унидан пиширилган нон, ловия, нўхат, дрожа ва тухум сариғида кўп бўлиб, ейилган овқатнинг ички организмга тарқалишини тезлаштиради.

Витамин С болани цинга касалидан сақлайди. Витамин С янги сабзавот ва меваларда, айниқса наъматакда жуда кўп бўлади. Қиш кунларида картошка, тузланган карам, лимон, апелсин исте'мол қилиш организмни витамин С блан та'минлашга ёрдам беради.

Тухум, сариёғ, жигар, балиқ мойи ва сабзавот витамин Д га бойдир. Овқатда витамин Д бўлмаса рахит касаллиги пайдо бўлади. Рахит бўлган болаларнинг суяклари юмшаб, гавданинг оғирлигини кўтараолмай қинғир-қийшиқ бўлиб қолади, қорни катта бўлиб қолади, бундай болада кам қонлик пайдо бўлади. А, Б, С, Д витаминларини ҳозирги вақтда аптекалардан тайёр ҳолда олиш мумкин. Уларни фақат врачларнинг маслаҳати блан қабул қилиш керак.

Болаларни тиш оғриғидан сақлаш учун ҳаркуни ётиш олдидан паста ёки парашок блан тишни тозалаб ювиш, овқатлангандан, айниқса ширинлик исте'мол қилгандан кейин оғизни илиқ сув блан чайиш лозим. Чунки, овқат ва ширинлик қолдиқлари тишни тез ишдан чиқаради, тиш оғриғи пайдо бўлиб, боланинг тинчлигини бузади, юзидаги қувноқликни йўқотади, мактаб ёшидаги болалар эса бирнеча кунлаб дарсдан қолишга мажбур бўладилар.

Қуёш нури, ҳаво, сув болаларга шифоли та'сир этади, организмнинг чидамли, бақувват бўлиб ўсишини та'минлайди. Соф ҳаво, қуёш, сувдан тўғри фойдаланган болаларда касалликларга тез берилучанлик йўқолади. Улуғ рус саркардаси Суворов ёшлигида жуда бўш, касалчан бола бўлган. Организмини чидам блан чиниқтириши натижасида иссиққа ҳам, совуққа ҳам бардош берувчи темир иродали киши бўлиб етишган. Академик И. П. Павлов баҳордан кеч кузгача сувда чўмилишни яхши кўрган ва кексайиб қолганига қарамасдан умрининг охиригача конькида учиб, организмини чиниқтирган.

Болаларни қуёш нуридан фойдалантиришда ма'лум тартиб ўрнатиш керак. Мактаб ёшидаги боланинг қуёш нурида ётиши 40 минутдан ошмаслиги лозим. Қуёш нуридан фойдаланилаётганда болаларнинг бошига оқ чойшабдан соябон тутиб қўйиш ва баданнинг ҳамма жойини қуёшдан бир хилда фойдалантириш мақсадга мувофиқдир. Бола организмини чиниқтириш учун уни мавсумга қараб кийинтириш маслаҳат кўрилади.

Эрталаб ўриндан турган заҳатиёқ гимнастикадан сўнг сочиқни ҳўллаб баданни қизаргунча артиб чиқиш ёки ўртача температурадаги уйда 20—22 даража иссиқликдаги сувни боланинг устидан қуйиб 3—4 минут чўмилтириш фойдалидир. Ёз кунлари эса болалар овқатланиб бўлгач 1 — 2 соатдан кейин чўмилишлари керак. Чўмилиш учун махсус ажратилган жойлардан фойдаланиш лозим. Ифлос сувда чўмилиш саломатлик учун хавфлидир.

Нормал уйқу нерв системасининг дам олиши ва киши организмининг кучини қайтадан тиклашга ёрдам беради. Ухлашдан олдин болани чарчатадиган оғир иш қилдирмаслик, ухлаш олдидан эса очиқ ҳавода бир соат дам олдириш лозим. 8—9 ёшдаги болалар 11 соат, 10—12 ёшдаги болалар 10 соат, 13—15 ёшдаги болалар 9 соат ухлашлари керак.

Болалар ўртасида турли юқумли касалликлар санитария-гигиена қоидаларига риоя қилмасликдан келиб чиқади. Шунинг учун ҳам болаларни озодаликка ўргатиш, уларни ўз вақтида ювиниб-кийиниб туришларини кузатиб бориш ҳарбир ота-онанинг бевосита бурчидир.

Боланинг папирос чекишига мутлақо йўл қўймаслик керак. Томаки таркибидаги никотин бола организмини заҳарлайди ва йўталга дучор қилиб қўяди. Бунинг натижасида боланинг дарсни ўзлаштириш қобилияти пасаяди. Шунингдек, папирос чекишдан болаларнинг оғзида яра пайдо бўлади, иштаҳаси бўғилади. Чекиш узоқ вақт давом этса турли юқумли касалликларга ҳам йўлиқтириши мумкин. Чунончи, ошқозон ва 12 бармоқли ичакдаги яралар кўпинча папирос чекишдан бўлади. Ба'зи ота-оналар ўз болаларини ҳаддан ташқари талтайтириб юборадилар ва меҳмондорчиликда уларнинг спиртли ичимлик ичишига йўл қўядилар. Бу мутлақо кечириб бўлмайдиган бир ҳолдир. Спиртли ичимлик ёш организмни заҳарлаш блан бирга, болаларнинг бахтсизликка учрашига ва безорилик йўлига кириб кетишига сабаб бўлади.

Биргина мисолни кўрсатиб ўтайлик: Тошкент медицина институтининг кўз клиникасига тез ёрдам машинасида 12 яшар бир бола келтирилди. Боланинг ўнг кўзи бирга ўйнаб юрган ўртоғининг рағаткасидан отилган тош блан жароҳатланган. Оқибат натижа шу бўлдики, мазкур боланинг кўзи оғир жароҳатлангани сабабли уни даволаб бўлмади ва бола бир кўзидан ажради. Ота-оналар ўз фарзандларининг мана шундай бахтсиз ҳодисаларга йўлиқмасликлари учун болани аҳлоқий жиҳатдан тўғри тарбиялашга ва шу блан уларнинг саломатлигини сақлаб қолишга жиддий э'тибор беришлари керак.

Ёш авлодни жисмоний соғлом, тетик, қувноқ ва дов юракли қилиб тарбиялаш ҳамда ўз фарзандларининг келажаги тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиш ҳарбир ота-онанинг шарафли бурчидир.

Жалол МАҲСУМОВ,
медицина фанлари доктори, профессор.

Область колхозлари ва совхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1955 йил 11 ноябрьгача бўлган

МА'ЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

№ №	Колхоз ва совхозларнинг номи	Йиллик планнинг бажарилиши	колхоз раиси ва совхоз директори	партия ташкилотининг секретари	Қайси райондан
1.	Булганин номли	167,9	Сауров	Уралов	Ховос
2.	Охунбобоев номли	128,0	Маркаев	Абдуқодиров	Ховос
3.	М. Горький номли	123,8	Хван Ден	Гван Ни Виктор	Мирзачўл
4.	Молотов номли	121,6	Қалжонов	Бадиров	Октябрь
5.	Калинин номли	119,2	Нишонов	Абдуллаев	Оҳангарон
6.	Маленков номли	111,5	Пак Ир-пен	Омонов	Мирзачўл
7.	Киров номли	110,3	Зулпиев	Жумақулов	Оҳангарон
8.	Сталин номли	110,3	Жонзақов	Истамқулов	Юқоричирчиқ
9.	Свердлов номли	110,0	Ким Гван Хо	Ан Петр	Гулистон
10.	«Полярная звезда»	108,6	Ким Пен Хва	Нам Семен	Ўртасарой
11.	«Северний маяк»	107,9	Цой С. Г.	Цой П. А.	Ўртасарой
12.	Жданов номли	107,9	Латипов	Усмонов	Оҳангарон
13.	Ленин номли	107,6	Худойбердиев	Саидхонов	Пискент
14.	Андреев номли	107,0	Набиев	Султонов	Оҳангарон
15.	Охунбобоев номли	104,8	Исматов	Нажмиддинов	Мирзачўл
16.	Ленин номли	104,7	Йўлдошев	Шодмонова	Мирзачўл
17.	Ленин номли	104,5	Пак Г.	До-Ду-Ен	Ўртасарой
18.	Жданов номли	104,5	Зокиров	Юсупов	Ўртасарой
19.	«Ленинизм»	104,0	Тожибоев	Мавлонов	Юқоричирчиқ
20.	Ленин номли	103,9	Эрназаров	Давиров	Октябрь
21.	Каганович номли	103,8	Қўшоқов	Бўриев	Оҳангарон
22.	«Коммунизм»	103,7	Бобоев	Абдуқодирова	Сирдар'ё
23.	«XIX партс'езд»	103,7	Дўсабоев	Хўжаев	Бўка
24.	«XIX партс'езд»	103,7	Ем-ен-ман	Юн-Тханьен	Ўртасарой
25.	«Париж коммунаси»	103,6	Йўлдошев	Кумеков	Юқоричирчиқ
26.	Ленин номли	103,4	Каримова	Иброҳимов	Бўка
27.	Вильямс номли	102,9	Азаматов	Мавлонов	Бўка
28.	Будённий номли	102,8	Мамалатипов	Олтмишев	Мирзачўл
29.	Булганин номли	102,4	Жуматоев	Югай Ен-Су	Ўртасарой
30.	4-нчи Вревский	102,3	Ставной	Негода	Чиноз
31.	Ленин номли	102,2	Мирзаев	Аҳмедов	Бекобод
32.	«Победа октября»	102,0	Нормуҳамедов	Холметов	Калинин
33.	Молотов номли	101,9	Цой Ен Фир	Дя Чан Гин	Ўртасарой
34.	Маленков номли	101,8	Синдаров	Бўрибоев	Сирдар'ё
35.	«Коммуна»	101,8	Содиқов	Жўраев	Мирзачўл
36.	Свердлов номли	101,6	Муҳамаджонов	Хўжаев	Ўртасарой
37.	Андреев номли	101,5	Талаббоев	Айдаров	Юқоричирчиқ
38.	Т. Шевченко номли	101,5	Маманов	Ашеров	Сирдар'ё
39.	Жамбул номли	101,4	Икромов	Тўлаганов	Юқоричирчиқ
40.	«Красний восток»	101,3	Носиров	Хегай	Гулистон
41.	«Ленинобод»	101,3	Юнусов	Эгамбердиев	Оққўрғон
42.	«Коммунизм»	101,3	Тошев	Холтўраев	Бўка
43.	«Большевик»	101,2	Норқулов	Баҳромов	Бекобод
44.	Сталин номли 2-нчи	101,1	Умиров	Ҳошимов	Бекобод
45.	Охунбобоев номли	101,1	Хожиматов	Умаров	Бўка
46.	Сталин номли	101,1	Маннонов	Ойтўраев	Оржоникидзе
47.	Ворошилов номли	101,1	Толипов	Абдумўминов	Пискент
48.	Киров номли	101,0	Дўсбеков	Акрамов	Пискент
49.	«Сталинчи»	100,8	Жўрабеков	Олмахонов	Октябрь
50.	Каганович номли	100,7	Усмонов	Мамасолиев	Мирзачўл
51.	«Ленинизм»	100,7	Тиллаев	Алимов	Сирдар'ё
52.	Охунбобоев номли	100,7	Саломов	Ғуломов	Ўртасарой
53.	Охунбобоев номли	100,6	Раҳмонов	Турганбеков	Пискент
54.	Молотов номли	100,6	Пўлатов	Абдуазимов	Оржоникидзе
55.	Маленков номли	100,5	Аҳмедбобоев	Ким. Н.	Ўртасарой
56.	Сталин номли	100,4	Ҳайдаров	Азаматов	Пискент
57.	К. Маркс номли	100,3	Пардаев	Пармонов	Гулистон
58.	Навоий номли	100,3	Омонов	Мусурмонов	Оққўрғон
59.	Пушкин номли	100,3	Контўраев	Намозбоев	Гулистон
60.	«Сталинчи»	100,3	Каржаулов	Тошбеков	Оққўрғон
61.	Хрушчев номли	100,2	Эшматов	Пирматов	Гулистон
62.	«Қизил Ўзбекистон»	100,2	Матқобулов	Элбўсинов	Оржоникидзе
63.	Молотов номли	100,2	Ҳайдаров	Эргашев	Пискент
64.	Калинин номли	100,2	Қодиров	Эгамқулов	Пискент
65.	«Коммунизм»	100,1	Ражабов	Раҳимов	Ўртасарой
66.	Куйбишев номли	100,1	Рахмонов	Мақсудов	Оққўрғон
67.	М. Горький номли	100,0	Раҳимов	Валиев	Верхне-волинск
68.	«XIX партс'езд»	100,0	Мусаев	Петралиев	Пискент
69.	Будённий номли	100,0	Шодибеков	Тожибоев	Оққўрғон
70.	Тельман номли	99,4	Бўриев	Ҳамдамов	Оққўрғон
71.	«Ленин йўли»	99,4	Усмонов	Каримжонов	Ўртачирчиқ
72.	«III интернационал»	99,2	Норбоев	Нишонбоев	Юқоричирчиқ
73.	Маленков номли	99,2	Каримов	Қодиров	Гулистон
74.	Киров номли	99,1	Ғиёсов	Маматов	Оржоникидзе
75.	Охунбобоев номли	99,0	Наримов	Сарсенбоев	Оржоникидзе
76.	Хрушчев номли	98,9	Омонов	Сермурзаев	Оржоникидзе
77.	Каганович номли	98,8	Умаров	Иноғомжонов	Бўка
78.	Маленков номли	98,8	Холжигитов	Шохидов	Пискент
79.	Охунбобоев номли	98,7	Ўралов	Холтўраев	Оҳангарон
80.	Энгельс номли	98,6	Ҳайдаров	Аҳмедов	Октябрь
81.	Крупская номли	98,4	Турсунқулов	Шомуротов	Гулистон
82.	Жданов номли	98,3	Хожибеков	Эсиркапов	Верхне-волинск
83.	Андреев номли	98,2	Пак Г.	Нам Х.	Ўртачирчиқ
84.	Ворошилов номли	98,1	Отабоев	Саломов	Оққўрғон
85.	Ленин номли	98,1	Қўчқоров	Тўйчиев	Янгийўл
86.	Ворошилов номли	98,0	Норматов	Азимбоева	Янгийўл
87.	Хрушчев номли	97,8	Рустамов	Мақсудов	Октябрь
88.	«Красная заря»	97,7	Ян С.	Ли А.	Оққўрғон
89.	Будённий номли	97,5	Худойбердиев	Пак Г.	Ўртасарой
90.	Свердлов номли	97,5	Шораҳмедов	Тожибоев	Янгийўл
91.	«Красная заря»	97,5	Турдиев	Эрбўтаев	Гулистон
92.	Киров номли	97,4	Хроколов	Хван	Октябрь
93.	«Сталинград»	97,3	Юсупова	Садеқов	Оржоникидзе
94.	Каганович номли	97,2	Шодмонқулов	Отабеков	Сирдар'ё
95.	«XVIII партконференция»	97,2	Бездетний	Маманов	Сирдар'ё
96.	Карл Маркс номли	97,2	Султонов	Жуманов	Верхне-волинск
97.	«Победа»	97,1	Бегимқулов	Ҳасанов	Верхне-волинск
98.	«Ленинград»	96,9	Муҳсимов	Иноятов	Оржоникидзе
99.	Сталин номли	96,9	Ортиқов	Мадалиев	Янгийўл
100.	Петров номли	96,8.	Султонов	Ойхўжаев	Янгийўл
101.	«Коммунизм»	96,7	Исматов	Усмонов	Янгийўл
102.	Энгельс номли	96,7	Дўсмуротов	Рўзиев	Бекобод
103.	Куйбишев номли	96,6	Юсупов	Ғуломов	Верхне-волинск
104.	Охунбобоев номли	96,5	Убайдулла-хўжаев	Маҳкамов	Сирдар'ё
105.	Маленков номли	96,3	Саидбеков	Абдураҳмонов	Янгийўл
106.	Тимирязев номли	96,2	Ғуломов	Усмонов	Бўка
107.	Калинин номли	95,9	Умаров	Жалилов	Гулистон
108.	Сталин номли	95,9	Долибоев	Мирзааҳмедов	Октябрь
109.	Охунбобоев номли	95,8	Имомов	Каржавов	Октябрь
110.	Сталин номли	95,8	Ҳайдаров	Акмалов	Ўртасарой
111.	Сталин номли	95,7	Усмонов	Абдураҳмонов	Боёвут
112.	Маленков номли	95,7	Эгамбердиев	Усмонов	Оржоникидзе
113.	Сталин номли	95,7	Муҳамедов	Алибоев	Мирзачўл
114.	Каганович номли	95,6	Власов	Колонов	Ўртачирчиқ
115.	«Красный хлопкороб»	95,3	Наширов	Мирзаев	Бекобод
116.	«Қизил юлдуз»	95,2	Боймуротов	Қодиров	Мирзачўл
117.	«XVIII партс'езд»	95,0	Келесбоев	Ахатов	Калинин
118.	«Чорвадор»	94,9	Агайдаров	Қолдибеков	Мирзачўл
119.	Молотов номли	94,8	Назаров	Азимов	Гулистон
120.	Молотов номли	94,6	Маҳмудова	Шапатов	Бўка
121.	Каганович номли	94,2	Киранов	Қирғизбоев	Пискент
122.	Андреев номли	94,1	Эрматов	Азимов	Октябрь
123.	Молотов номли	94,1	Игнатенко	Шукуров	Бекобод
124.	«Ўзбекистон 30 йиллиги»	94,0	Цой Ин-Гук	Омаров	Ўртачирчиқ
125.	Жданов номли	93,9	Мирраҳимов	Зарипов	Пискент
126.	«Ленинобод»	93,7	Бердиёров	Қулматов	Сирдар'ё
127.	Шверник номли	93,6	Ҳамидов	Маматов	Мирзачўл
128.	«Октябрь»	93,5	Брухтий	Захарченко	Мирзачўл
129.	Молотов номли	93,4	Камолов	Ортиқалиев	Янгийўл
130.	Карл Маркс номли	93,3	Холбеков	Ўлмасов	Ўртачирчиқ
131.	Маленков номли	93,3	Сафаров	Бўронбоев	Октябрь
132.	Василевский номли	93,2	Абдуллаев	Эргашев	Мирзачўл
133.	Калинин номли	93,1	Рисқулов	Бегимқулов	Оққўрғон
134.	Ворошилов номли	93,1	Мирзаев	Аҳмедов	Мирзачўл
135.	«8 март»	93,1	Исроилов	Норматов	Мирзачўл
136.	Маленков номли	93,0	Отабоев	Абдуллаев	Бекобод
137.	«Ленинизм»	92,8	Мирзажонов	Пармонов	Бўка
138.	Шверник номли	92,8	Йўлдошев	Исломхўжаев	Пискент
139.	Андреев номли	92,6	Омонтоев	Усмонов	Пискент
140.	Куйбишев номли	92,5	Йўлдошева	Қобилов	Ўртачирчиқ
141.	Сталин номли	92,5	Синдаров	Нурсаидов	Сирдар'ё
142.	Ильич номли	92,4	Лапенко	Нуширов	Сирдар'ё
143.	Каганович номли	92,4	Тошбоев	Норжигитов	Бекобод
144.	Ленин номли	92,3	Мираҳмедов	Салимов	Чиноз
145.	Ворошилов номли	92,3	Қирғизбоев	Рисқиев	Ўртачирчиқ
146.	Ворошилов номли	92,2	Худойбердиев	Маҳмудов	Ховос
147.	«XIX партс'езд»	92,0	Мавлонов	Нигматуллин	Сирдар'ё
148.	«Сталинград»	92,0	Сотқулов	Турсунқулов	Бўка
149.	Ленин номли	91,8	Зокиров	Ойнақулов	Ўртачирчиқ
150.	«Ҳақиқат»	91,8	Йўлдошева	Иброҳимов	Сирдар'ё
151.	«Ўзбекистон 30 йиллиги»	91,5	Алимуҳамедов	Иброҳимов	Сирдар'ё
152.	Тельман номли	91,5	Шамсиев	Дониёров	Октябрь
153.	Ворошилов номли	91,5	Аҳмедов	Абдумаликов	Чиноз
154.	«XIX партс'езд»	91,5	Воҳидов	Абдухолиқов	Янгийўл
155.	Сталин номли	91,4	Парпиев	Мусақов	Оққўрғон
156.	Молотов номли	91,0	Аитбоев	Эрманов	Мирзачўл
157.	«Қизил октябрь»	91,0	Пискорский	Ражапов	Верхне-волинск
158.	Будённий номли	90,8	Каримов	Филатов	Чиноз
159.	Маленков номли	90,8	Исмоилов	Қуванишев	Чиноз
160.	Фрунзе номли	90,2	Сапарбоев	Тўлаганов	Янгийўл
161.	Молотов номли	90,2	Сайдалиев	Есимов	Калинин
162.	Маленков номли	90,1	Хаитбоев	Юсупов	Бўка
163.	Карл Маркс номли	90,1	Ҳайдаров	Абдуллаев	Пискент
164.	Сталин номли	89,9	Файзиев	Мусурмонов	Бўка
165.	Каганович номли	89,6	Турсунқулов	Аҳмедов	Октябрь
166.	Хрушчев номли	89,5	Шубладзе	Бўтаев	Янгийўл
167.	Хрушчев номли	89,4	Есенбеков	Зокиров	Чиноз
168.	Сталин номли	89,1	Мун	Ёқубов	Чиноз
169.	Шверник номли	89,1	Обидов	Паяев	Верхне-волинск
170.	Мичурин номли	89,0	Аблаев	Жавақов	Бекобод
171.	Куйбишев номли	89,0	Қосимов	Тожибоев	Мирзачўл
172.	Жданов номли	89,0	Орипов	Файзиев	Оққўрғон
173.	«Ўзбекистон 30 йиллиги»	88,8	Аҳмедов	Мираҳмедов	Чиноз
174.	Жданов номли	88,7	Кан	Умаров	Янгийўл
175.	«Янгиобод»	88,7	Тўқмирзаев	Бабатоев	Бекобод
176.	Оржоникидзе номли	88,6	Толипов	Тредьяченко	Ўртасарой
177.	«XIX партс'езд»	88,6	Юсупов	Умурзақов	Чиноз
178.	Дзержинский номли	88,5	Шукуралиев	Султонов	Бекобод
179.	«Қизил октябрь»	88,4	Рустамов	Назруллаев	Чиноз
180.	Молотов номли	88,3	Нахипов	Рустамов	Чиноз
181.	«Ленинобод»	88,2	Тошпўлатов	Валиев	Бўка
182.	Жданов номли	88,0	Қодиров	Шоимкулов	Боёвут
183.	Сталин номли	87,9	Кўсаев	Додобоев	Ўртачирчиқ
184.	«Малик»	87,7	Иброҳимов	Шоумаров	Сирдар'ё
185.	Ворошилов номли	87,6	Желтаев	Мирзаев	Сирдар'ё
186.	Фрунзе номли	87,2	Орипов	Усамбоев	Гулистон
187.	М. Горький номли	86,7	Отаметов	Рахмонов	Ўртачирчиқ
188.	Свердлов номли	86,7	Рсимбетов	Топканов	Верхне-волинск
189.	16-нчи совхоз	86,2	Бухаров	Комилов	Оққўрғон
190.	«Ўзбекистон»	86,3	Раҳимжонов	Кибишев	Октябрь
191.	Карл Маркс номли	85,6	Ашуров	Исломов	Бўка
192.	Энгельс номли	85,5	Пак Ч.	Пак Се-Дин	Ўртачирчиқ
193.	Энгельс номли	85,5	Боисов	Артюшков	Верхне-волинск
194.	Ленин номли	85,4	Мингбоев	Машрапов	Оққўрғон
195.	Андреев номли	85,3	Султонов	Холматов	Гулистон
196.	Куйбишев номли	85,1	Тўхтамуродов	Баҳодиров	Оҳангарон
197.	Молотов номли	85,1	Латипов	Хатамов	Боёвут
198.	Хрушчев номли	85,0	Мирзабеков	Абдуллаев	Мирзачўл
199.	Жамбул номли	84,7	Шукуров	Саодатов	Бўка
200.	Калинин номли	84,1	Ким В.	Тожибоев	Верхне-волинск
201.	Ленин номли	83,8	Каттабеков	Маматқулов	Верхне-волинск
202.	Калинин номли	83,7	Самедов	Сайдалиев	Ўртачирчиқ
203.	Каганович номли	83,6	Пўлатов	Нуруллаев	Боёвут
204.	«Ўзбекистон 30 йиллиги»	83,6	Ли Хай-Рен	Югай	Гулистон
205.	Сталин номли	83,5	Очилов	Абдуллаев	Бекобод
206.	Хрушчев номли	83,5	Ваққосов	Отахўжаев	Ўртачирчиқ
207.	Навоий номли	83,2	Рахмонов	Мусаев	Янгийўл
208.	Карл Маркс номли	83,1	Бердимуротов	Бобомуратов	Оққўрғон
209.	Мичурин номли	82,9	Бобоев	Қурбонов	Бўка
210.	Маленков номли	82,8	Мирзаев	Хусаинов	Верхне-волинск
211.	Маленков номли	82,6	Асрақулов	Тошканбоев	Ўртачирчиқ
212.	Охунбобоев номли	82,1	Пўлатов	Рустамбеков	Оққўрғон
213.	Андреев номли	82,0	Галиулин	Хидиров	Верхне-волинск
214.	Киров номли	81,7	Эрмаков	Эшмуродов	Ховос
215.	Хрушчев номли	81,5	Маматов	Ниёзалиев	Боёвут
216.	Карл Маркс номли	81,2	Хўжабеков	Холмуротов	Боёвут
217.	Ленин номли	81,1	Абдусаломов	Ўрмонов	Боёвут
218.	«Ўзбекистон бешйиллиги»	80,3	Лабзов	Мухамедкулов	Қуйичирчиқ.
219.	17-нчи совхоз	80,2	Ахмедов	Живоглядов	Оққўрғон
220.	Жданов номли	79,2	Жабборов	Ўралов	Мирзачўл
221.	Ильич номли	77,9	Зокиров	Далимов	Ўртачирчиқ
222.	«Меҳнат бирлик»	77,6	Ёқубов	Давронов	Юқоричирчиқ
223.	1-нчи «Далварзин»	77,3	Хомич	Фаизова	Бекобод
224.	«Ленинизм»	77,1	Холмуротов	Маманбоев	Мирзачўл
225.	Будённий номли	76,9	Ҳолиқулов	—	Бекобод
226.	«XIX партс'езд»	76,7	Мавлонов	Хожиев	Ховос
227.	«Социализм»	76,5	Исабоев	Эшматов	Бекобод
228.	«Кўкорол»	76,3	Пак	Йўлдошев	Бўка
229.	3-нчи «Далварзин»	75,9	Бочкарев	Қодиров	Бекобод
230.	2-нчи «Далварзин»	75,2	Байметов	Ермилов	Бекобод
231.	Шверник номли	74,8	Ярашбоев	Алиев	Чиноз
232.	1-нчи «Боёвут»	73,9	Нуритдинов	Хўжаев	Боёвут
233.	Охунбобоев номли	73,5	Бекмирзаев	Элмуродов	Бекобод
234.	Хрушчев номли	71,3	Митязов	Кўкиев	Сирдар'ё
235.	Киров номли	70,9	Маҳкамов	Анорбоев	Бекобод
236.	Каганович номли	70,2	Субанов	Раҳмонов	Оққўрғон
237.	Молотов номли	68,9	Матқодиров	Босиров	Оққўрғон
238.	3-нчи Вревский	67,7	Хакимов	Атакаев	Чиноз
239.	Маленков номли	66,9	Мангитов	Рўзимуродов	Ховос
240.	Фрунзе номли	66,8	Каритин	Атемқулов	Юқоричирчиқ
241.	3-нчи «Боёвут»	65,3	Хамидов	Секретаров	Боёвут
242.	2-нчи «Боёвут»	64,4	Гусаров	Тилоболдинов	Боёвут
243.	Ворошилов номли	63,4	Норқўзиев	Ўтаганов	Бекобод
244.	4-нчи «Боёвут»	60,4	Юсупов	Турсунов	Боёвут
245.	10-нчи совхоз	60,2	Галицинский	Ҳалимов	Гулистон
246.	Булганин номли	60,4	Холбоев	—	Мирзачўл
247.	Крупская номли	57,0	Содиқов	Аблурасулев	Бекобод
248.	Энгельс номли	45,2	Турсунов	Эрбеков	Ховос
249.	Ленин номли	38,2	Сон Харитон	Кан	Сирдар'ё
250.	Калинин номли	28,5	Маҳмудов	Ҳолмуротов	Октябрь

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 12 НОЯБРЬГАЧА БЎЛГАН

МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан	Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
Ўртасарой	0,20	103,35	Мирзачўл	0,13	94,78
Оржоникидзе	0,01	100,28	Калинин	—	94,25
Оҳангарон	—	100,24	Сирдар'ё	0,19	93,96
Ховос	0,15	100,15	Верхне-волинск	0,25	92,40
Юқоричирчиқ	0,68	99,54	Ўртачирчиқ	0,21	92,12
Пискент	0,04	99,37	Чиноз	0,21	89,07
Октябрь	0,20	97,20	Оққўрғон	0,18	88,07
Янгийўл	0,38	95,48	Бекобод	0,49	82,83
Гулистон	0,12	95,40	Қуйичирчиқ	0,32	80,65
Бўка	0,03	94,83	Боёвут	0,26	71,50

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 12 НОЯБРЬГАЧА БЎЛГАН

МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан	Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
4-нчи Вревский	—	102,31	Кўкорол	—	76,29
«Малик»	0,29	88,02	2-нчи «Далварзин»	0,39	75,58
16-нчи совхоз	0,19	86,35	1-нчи «Боёвут	0,26	74,14
«ЎзССР бешйиллиги»	0,32	80,65	3-нчи Вревский	—	67,71
17-нчи совхоз	0,35	80,53	3-нчи «Боёвут»	0,16	65,45
1-нчи «Далварзин»	0,60	77,89	2-нчи «Боёвут»	0,16	64,53
3-нчи «Далварзин»	0,39	76,29	4-нчи «Боёвут»	0,20	60,61
			10-нчи совхоз	0,20	60,40

Сатира ва Юмор

Сувга сероб этинг

Фрунзе районидаги Островский ва Прядильний кўчаларининг аҳолиси ёзин-қишин сувсизликдан сарсон-саргардон. Прядильний кўчасида водопровод қувирлари ўтказилган бўлса ҳам колонка ўрнатилмаган.

(Мухбир хабаридан).

Сув ҳам ҳаводай зарур,
Сувсиз бўлмайди ҳаёт.
Сув бландир тириклик,
Сув блан инсон ҳаёт.
Тонготардан елкага
Обкаш қўйиб ёш-қари,
Пақирни шарақлатиб
Йўлга чиқади бари.

Местком кўчасида ҳам
Фақат битта кран бор.
Юзлаб челаклар ҳардам
Навбат кутиб интизор.
Бир ҳовуч сув тўкилса,
Зўр жанжал бошланади.
Сув тўкканнинг челаги
Иргитиб ташланади.

Школьний кўчасида
Кран олди хархаша;
Бир челак сув олгунча
Қанча ташвиш-машмаша.
— Ариқ сувидан ичинг,
Етти думалаган, — деб
Школьний аҳолиси
Аския қилар ҳадеб.

Челаклар доим қатор,
Орасидан қил ўтмас.
Кран таги қупқуруқ,
Бир томчи сув тўкилмас.
Районнинг раҳбарлари
Бир қиё боқиб кетинг.
Чанқоқлик жонга тегди.
Сув блан сероб этинг!

Мавлон ИКРОМ.

Ўзгармас программа

Таажжуб!! Залдагилар концертнинг номери э'лон қилиниши блан башараларини буриштириб олдилар. Олдинги қаторда ўтирганлардан чўққи соқолли, новчагина, басавлат бир киши кўрсаткич бармоғи блан ҳавони кесиб:

— Шу кинога бешинчи марта тушишим. Ҳамма нарса ўзгаради-ю, броқ, мана шу қулоққа чалиниб турган куйнинг талай маҳалдан бери ўзгармаганига доғман! Қачон келмай, фақат иккита ашула, ҳалеб такрорланаверадиган музикадан бошқа мақомни эшитмасам-а!.. — деди, ёнидаги кексароқ содлагина кийинган шол рўмолли хотинга қараб. Хотин ҳам лабини тишлаб, калласини қимирлатди-да, унинг фикрини тасдиқлади. Шу пайт орқа қаторда ўтирганлардан:

— Ҳамон ўша эски мақом, эски ашула!! Буларга қишин-ёзин мана шу икки-уч ашула блан куй дастмоя экан!! — деган овозлар эшитилди. Тамошабинлар гур этиб ўринларидан кўтарилдилар. Катта ва кенг залда 3—4 киши қолди, холос. Лекин духовой оркестрнинг янграётган садолари ҳувуллаб қолган зални ҳамон ларзага соларди...

Бунақанги ҳодиса «Родина» кинотеатрининг сеанс бошлангунга қадар кишиларимизнинг маданий дам оладиган жойида ҳар куни рўй беради. Ахир бир хил куй, бир хил қўшиқ ойлаб, йиллаб такрорланаверса, меʼдага тегади-да!

У ердаги духовой оркестрга бошчилик қилаётган Соколов концерт программасини меҳнаткашларга манзур бўладиган, рангба-ранг номерлар блан бойитишга ҳафсала қилармикин ёки борига бозор деб, юраверармикин?

Кўпчилик ўртасида туғилган бу саволга тамошабинлардан бири шундай деб жавоб берди:

— Қизиқ! Мулла билганини ўқийди-да. Бу ўзгармас программани ҳеч ким текширмагандан кейин ўз билганларини қилишаверади-да!

Сеанс бошланишига қўнғироқ чалинганда ҳам «Ниначи» кинофильмидаги қизнинг ашуласини ижр. этаётган Скуратовичнинг «ли-ди-ла... ҳа»си эшитилиб турарди...

М. ҲАСАНОВ.

МАИШИЙ ТЕМАДА

Умумий овқатланиш тормоқлари кенгайтирилсин

Одатдаги иш кунлари... Туш бўлиши блан овқатланиш ташвишига тушиб қоласиз. Агар иш жойингиз шаҳарнинг марказий ерида ёки бозорга яқин жойда бўлса, овқатланиш масаласи бирқадар осонлик блан ҳал қилинса бўлади: шаҳарнинг Киров, Ленинградская, «Правда Востока», Карл Маркс кўчаларидаги ошхона ёки ресторанларнинг бирига кириб овқатланиш мумкин.

Агар ишингиз чиқиб Полиграфия, Кисловодская, Чимкентский тракт, Тахтапуль, Кўкча, Сағбон каби четроқ кўчаларга бориб қолсангиз, овқатланадиган бирор жой топишингиз амри-маҳол. Чунки бу кўчаларда умумий овқатланиш тормоғи йўқ. Бунинг устига, пирожок, беляш, сомса ва бошқа шу каби овқатлар блан савдо қилиш ҳам йўлга қўйилмаган. Бундай овқатлар блан савдо қилиш ҳам юқорида айтиб ўтилган умумий овқатланиш тормоқлари кўп бўлган жойларда марказлашган.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ва шаҳар савдо бўлимидаги ўртоқлар шаҳар марказидан четроқ жойда ишловчи гражданларнинг эҳтиёжини ҳисобга олишса бўлмайдими? Тўғрисини айтганда ҳамма гап ана шу ҳисобга олинмаганида. Тошкент шаҳрида ҳаммаси бўлиб 240 ошхона ва ресторан бор. Шуни айтиш кераккі, бу овқатланиш тормоқларини 204 таси я'ни 88 проценти саноат корхоналари, олий ўқув юртлари ва бошқа ташкилотларга қарашлидир.

Аҳвол шундай бўлишига қарамай, жойларда янги ошхоналар қуриш иши жуда сусткашлик блан олиб борилмоқда, арзимаган сабаблар блан пайсалга солинмоқда, 1954 йилда ва 1955 йилнинг биринчи ярмида план бўйича шаҳарда 26 та ошхона ва ресторан қурилиши керак эди. Броқ, айрим қурилиш ташкилотлари раҳбарларининг бепарволиги блан план ҳозиргача атиги 34,5 процент бажарилди, холос. Бундан ташқари Октябрь, Москва, Киров ва Куйбишев район территорияларида 6 та ошхона қуриш тўғрисида 1954 йил 20 июньда шаҳар ижроия комитети фармойиш чиқарган эди. Бу ошхоналарни бозорлар бошқармасининг қурилиш конторасі, республика савдо министрлигининг қурилиш тресті шундай секинлик блан қурмоқдаларки, уларнинг 1955 йилда ҳам битказилиб, фойдаланишга топширилиши хавф остида турипти.

Энди шундай бир савол туғилади: шаҳар маркази ва бозорлардан четда бўлган, аммо аҳоли кўп жойлашган ерларда нега умумий овқатланиш тормоқлари очилмаётир?

Бу саволга Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ва Тошкент шаҳар савдо бўлимидаги раҳбар ўртоқлар аниқ жавоб беришлари мумкин.

А. ПРИЖОГИН.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Бекобод район ижроия комитетининг нотўғри иш услуби ҳақида"

Шу сарлавҳа блан газетамизнинг 5 октябрь сонида чиққан мақолада Бекобод район ижроия комитети сессияларни ташкилий тайёргарликсиз ўтказгани, сайловчиларнинг таклифларини амалга оширмай келгани, қарорларнинг ижроси учун етарли курашмаётгани ва бошқа жиддий камчиликларга йўл қўйгани танқид қилинган эди.

Тошкент область ижроия комитетининг секретари ўртоқ Қобуловнинг редакцияга ёзишича, область ижроия комитетида Бекобод район ижроия комитетининг иши тўғрисидаги масала муҳокама қилинган ва газетада келтирилган фактлар тасдиқланган. Область ижроия комитети Бекобод район ижроия комитети ишида юз берган камчиликларни тезда бартараф қилиш ва ишни тубдан яхшилашга қаратилган қарор қабул қилган.

„Ўзим биламан"

Газетамизнинг шу йил 15 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида чиққан материалда Тошкент шаҳар Октябрь районидаги 2-нчи алоқа бўлими мудири ўртоқ Алимовнинг обуначиларга қўпол муомилада бўлгани, бўлимдаги айрим ходимларнинг яхши ишламаслиги туфайли газета ва журналлар обуначиларга ўз вақтида етказиб берилмаётгани ва ишдаги бошқа камчиликлар танқид қилинган эди.

Тошкент шаҳар почта бошқармаси бошлиғи вазифасини вақтинча бажарувчи ўртоқ Алексеевнинг редакцияга хабар беришича, текширишда газетада келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Почта бўлимининг мудири А. Алимов ўз вазифасидан олиниб, оддий ишчи қилиб тайинланган.

СССР Олий Совети делегациясининг Венгрияга бориши тўғрисида

Венгрия Халқ Республикаси Давлат Мажлисининг раиси Ш. Ронаи СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети Раиси А. П. Волков ва СССР Олий Советининг Миллатлар Совети Раиси В. Т. Лацис номига мактублар юборди. Бу мактубларда билдирилишича, Венгрия Халқ Республикасининг Давлат Мажлиси ўзининг кейинги сессиясида СССР Олий Совети делегациясини Венгрияга таклиф қилишга қарор қилган.

Ш. Ронаининг мактубларида СССР Олий Совети делегациясининг Венгрияга келиши венгер ва совет халқлари ўртасидаги қардошларча муносабатларни мустаҳкамлаш, ҳар икки халқнинг ва бутун Европанинг тинчлигини та'минлашга хизмат қилаётган яқин алоқа ва самарали ҳамкорлик манфаатларига хизмат қилади, деб та'кидланади.

СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети Раиси А. П. Волков ва СССР Олий Советининг Миллатлар Совети Раиси В. Т. Лацис Ш. Ронаига қуйидаги мазмунда жавоб хати юбордилар:

«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Олий Совети СССР Олий Совети делегациясини Венгрияга боришга таклиф қилганлиги учун Венгрия Халқ Республикасининг Давлат Мажлисига чуқур ташаккур билдиради.

Шу блан бирга биз аминмизки, СССР Олий Совети делегациясининг Венгрияга бориши совет ва венгер халқлари ўртасидаги ҳамкорлик ҳамда қардошларча дўстликнинг янада ривожланиши ва мустаҳкамланишига ёрдам беради».

СССР Олий Советининг Венгрия Халқ Республикасига борадиган делегацияси қуйидаги составда тайинланди: делегация раҳбари Н. М. Пегов, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари, делегация а'золари—СССР Олий Советининг депутатлари А. С. Борисенко, Е. П. Гончарова, Г. Д. Жавахишвили, Г. В. Енютин, П. П. Ермаков, А. П. Журавлев, Л. С. Матвеева, П. Г. Москатов, А. А. Мюрисед, З. С. Омарова, Н. И. Смирнов, В. Н. Титов.

Делегация 14 ноябрьда Будапештга жўнаб кетади.

БИРМА БОШ МИНИСТРИ У НУ ВАРШАВАГА КЕЛДИ

ВАРШАВА, 11 ноябрь. (ТАСС). Польша Халқ Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан Бирма Иттифоқи бош министри У Ну бугун Варшавага келди.

Варшава марказий аэродромида У Нуни Польша Халқ Республикаси Министрлар советининг раиси Ю. Циранкевич, Министрлар совети раисининг биринчи ўринбосари З. Новак, Министрлар совети раисининг ўринбосарлари Ф. Южвяк, С. Ендриховский, Т. Гэдэ, С. Лапот, Польша Халқ Республикаси Давлат кенгаши раисининг ўринбосари В. Барциковский, ташқи ишлар министри С. Скшешевский, давлат контроли министри Р. Замбровский ва бошқа расмий шахслар кутиб олдилар.

Бирма бош министрини СССРнинг Польшадаги элчиси П. К. Пономаренко, бирқанча мамлакатларнинг Польша Халқ Республикасидаги элчихоналари ва миссияларининг бошлиқлари ҳам кутиб олдилар.

Кутиб олиш вақтида фахрий қоровул қўйилган эди ва Бирма Иттифоқи ҳамда Польша Халқ Республикаси давлат гимнлари ижро этилди.

Албания-Совет дўстлиги ойлиги

ТИРАНА, 11 ноябрь. (ТАСС). Кеча Албания-Совет дўстлиги ойлиги тугади. Ойлик давомида мамлакатда СССРнинг иқтисодий ва маданий тараққиёти тўғрисида 30 мингга яқин суҳбат, доклад ва лекция ўтказилди, совет ишлабчиқариш новаторларининг ва совет колхозчиларининг илғор иш методларидан фойдаланиш юзасидан 7 мингдан кўпроқ консультация ташкил қилинди.

Мамлакатда совет бадиий ва ҳужжатли фильмлари фестивали зўр муваффақият блан ўтди. Албанлардан 700 мингга яқин киши фестиваль вақтида совет кинематографиясининг асарлари блан танишди.

Ойлик давомида Албания-СССР дўстлиги жамияти сафларига 80 минг киши а'зо бўлиб кирди.

Финляндия блан Совет Иттифоқи ўртасида дўстлик ойлиги

ХЕЛЬСИНКИ, 11 ноябрь. (ТАСС). Финляндия блан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик ойлигига бағишланиб Финляндияда мажлислар ва байрамлар ўтказилмоқда. Кеча кечқурун Тампере шаҳрида катта байрам бўлди.

«Финляндия-Совет Иттифоқи» жамиятининг маҳаллий ташкилотлари томонидан ташкил этилган бу байрамда жамият раиси, сейм депутати С. К. Кильпи хоним нутқ сўзлади. У ўз нутқида СССР ташқи сиёсатининг тинчликсевар сиёсат эканлигини ва Совет Иттифоқи ижтимоий ва социал системалари турлича бўлган мамлакатларнинг тинч тотув яшашларига муттасил интилаётганлигини уқтириб ўтди. Кильпи дедики, Совет Иттифоқи блан тотув яшаш, дўстона муносабатлар давом этар экан ва шимолий мамлакатларнинг ҳаммасида тинчлик сиёсати мустаҳкамланаверар экан. Шимол бахтли бўлади, деб айтиш мумкин.

Тамперевдаги байрамда совет ва фин артистлари иштироки блан концерт берилди.

Хельсинкидаги «Хиетзлахти» кемасозлик корхонасида ҳам Финляндия-Совет дўстлиги ойлигига бағишланган йиғилиш бўлди. Совет Иттифоқи учун катта дизель-электр муз'ёрар кемалар қурилаётган бу корхонадаги йиғилишда ма'мурият вакиллари, муз'ёрар кемалар қураётган ходимлар, совет элчихонаси ва савдо ваколатхонасининг вакиллари ҳамда Совет Иттифоқига тез орада топшириладиган «Капитан Воронин» муз'ёрарининг командаси ҳозир бўлдилар.

Хитойдаги қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативи намуна уставининг проекти

ПЕКИН, 11 ноябрь. (ТАСС). Қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативи намуна уставининг проектини бугун Хитойдаги марказий газеталарнинг ҳаммаси босиб чиқарди. Бу проект халқ вакиллари Бутунхитой мажлисининг Доимий комитети томонидан 9 ноябрьда қабул қилинган эди. Намуна устав проекти 12 боб ва 82 моддадан иборат.

Қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативи, — дейилади намуна устав проектида, — меҳнаткаш деҳқонларнинг Коммунистик партия ва халқ ҳукумати раҳбарлиги остида ва уларнинг ёрдами блан ихтиёрийлик, ўзаро манфаатдорлик принциплари асосида тузилган коллектив хўжалик ташкилотидир. Қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативининг а'золари ишлабчиқаришнинг ер, иш ҳайвони ва қишлоқ хўжалик машиналари сингари энг муҳим воситаларидан биргаликда фойдаланадилар. Қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативларини ривожлантиришдан мақсад қишлоқда капиталистик эксплуатация системасини аста-секин тугатишдан, майда товар хўжалиги қолоқлигини битиришдан ва социалистик хўжаликни ривожлантиришдан иборатдир.

Намуна устав шу нарсани ҳам кўзда тутадики, қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативлари ҳечқандай эксплуатацияни татбиқ қилмасдан, қишлоқдаги кулакларга ва бошқа эксплуататор унсурларга қарши кураш олиб боришлари лозим ва шу тариқа қишлоқдаги капиталистик эксплуатация чеклаб қўйилиши ва аста-секин битирилиши лозим. Устав деҳқонларнинг кооперативларга ихтиёрий равишда кириш ва кооперативлардан ихтиёрий равишда чиқиш ҳуқуқи кооперативларни ташкил этишнинг асосий принципидир, деб белгилайди.

Устав проектининг иккинчи бобида айтилганки, кооператив ташкил этилгандан кейин бирнеча йил давомида помешчиклар, кулаклар кооперативларга киритилмаслиги лозим.

Сўнгра намуна устав проектида бундай дейилади: қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативларининг даромадлари кооператив а'золарининг ерни мулк қилиб олиш ҳуқуқи натижасида вужудга келтирилмасдан, балки кооператив а'золарининг меҳнати блан вужудга келтирилади. Шу сабабли, ер учун тўланадиган ҳақ қишлоқ хўжалик меҳнати учун тўланадиган ҳақдан кам бўлиши лозим. Кооперативлар қишлоқ хўжалигига доир ҳамма масалаларни ҳал қилишда кооператив а'золарининг ижтимоий ва шахсий манфаатларини ҳисобга олиш принципига асосланишлари лозим, токи давлат ва кооперативларнинг манфаатлари, шунингдек кооператив а'золари бўлган айрим кишиларнинг манфаатлари бир-бири блан тўғри қўшилиши лозим.

Устав проектида айтилганки, кооперативлар а'золарининг ери ва зарур бўлган энг муҳим ишлабчиқариш воситалари биргаликда ишлатилмоғи лозим ва кооператив а'золарида унчалик катта бўлмаган ер участкаларини шахсий фойдаланмоқ учун қолдирилишга рухсат этилади.

Уставнинг олтинчи ва тўққизинчи бобларида айтилишича, қишлоқ хўжалик кооперативларининг ишлабчиқариш планлари давлат талабларига ва шу блан бир вақтда маҳаллий шароитга ҳамда қишлоқ хўжалик кооперативларининг конкрет шароитига мос келадиган бўлиши лозим.

«Жэньминьжибао» газетаси қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативи намуна уставининг проектига бағишлаб бошмақола босиб чиқарди. Бошмақолада айтиладики, устав проекти партиянинг қишлоқ хўжалигини кооперативлаштириш сиёсатини конкретлаштириб беради ва деҳқонларнинг партия раҳбарлиги остида социалистик йўлдан боришга интилаётганликларини акс эттиради. Хитой Халқ Республикаси халқ вакиллари Умумхитой мажлисининг Доимий комитети томонидан намуна устав проектининг қабул қилинганлиги ва бу уставнинг амалга оширилиши, — деб давом қилади «Жэньминьжибао» газетаси, — кооперация учун бошланган ҳаракатни янада ривожлантириш ва кооперативларни мустаҳкамлаш соҳасида катта аҳамиятга эга бўлади.

Ҳиндистонда корхоналар қуришга ёрдам бериш тўғрисида Чехословакия ва Венгрия савдо делегацияларининг музокаралари

ДЕҲЛИ, 10 ноябрь. (ТАСС). Ҳиндистонга келган Чехословакия савдо делегациясининг бошлиғи ва ташқи савдо министри Рихард Дворжак кеча Ҳиндистон қора металлургия министри Кришна-Мачари блан учрашди. Матбуотда босилган хабарларга қараганда, Чехословакия Ҳиндистонда йилига 1миллион тонна пўлат ишлаб чиқараоладиган металлургия заводи қуришни таклиф этган ва 25 йил мобайнида тўлаб бўлиш шарти блан 1 миллиард рупия миқдорида узоқ муддатли кредит беришга тайёр эканлигини билдирган.

Чехословакия савдо палатасининг раиси Адамек матбуот конференциясида баёнот бериб, Чехословакия савдо ташкилотлари Ҳиндистонга ўз техника мутахассисларини юбориш, Ҳиндистон мутахассисларини Чехословакия корхоналарида ўргатиш, патентлар бериш ва бошқа шу каби йўллар блан Ҳиндистонга техника ёрдами беришга тайёрдир, деди.

Шу блан бирга, Венгрия Халқ Республикасининг металлургия ва машинасозлик министрининг биринчи ўринбосари Ференц Биро бошчилигидаги савдо делегацияси Деҳлида турли министрликларнинг вакиллари блан музокаралар олиб борди.

«Индиан экспресс» газетасининг ёзишича, Ференц Биро кеча матбуот конференциясида сўзлаб, Ҳиндистон блан иқтисодий, техника ва илмий алоқаларни кенгайтириш ва унга техника ёрдами бериш, жумладан, темир йўллар қуриш, машинасозлик саноати, электрофикация, алоқа ва ирригация соҳасида ёрдам бериш масалалари муҳокама қилинди деган.

Афғонистон королининг мурожаати

ҚОБИЛ, 11 ноябрь. (ТАСС). Газеталар Афғонистон королининг катта жирға (қабилалар вакилларининг с'езди. — **Редакция**) чақирилиши муносабати блан халққа қарата чиқарган мурожаатини э'лон қилдилар.

Мурожаатда бундай дейилади: «Пуштунистон (Покистон составида бўлган ва афғон қабиласи патанлар яшайдиган район, патанлар ўзларига мустақиллик берилишини талаб қилмоқдалар. — **Редакция**) халқи тақдирини эркин равишда белгилаш проблемаси муносабати блан биз, ҳукуматнинг тақдимига биноан, 1955 йил 13 ноябрьда пойтахтимиз Қобил шаҳрида жирға чақиришга қарор қилдик».

ХАЛҚЛАР ЎРТАСИДА ДЎСТЛИКНИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН

Улуғ Октябрьнинг 38 йиллиги байрам қилиниши муносабати блан Четэллар блан маданий алоқа қилучи Ўзбекистон жамияти чет эллардаги бирқанча мамлакатларнинг жамоат ташкилотларидан ва кўзга кўринган жамоат арбобларидан табрикномалар олди.

Софиядан болгар-совет жамиятлари иттифоқининг Марказий кенгашидан табрикнома олинди. Табрикномада бундай дейилади:

— Азиз дўстлар, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллиги муносабати блан энг самимий табригимизни ва энг яхши тилакларимизни қабул қилгайсиз. Сизларга халқлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш ва кенгайтириш ишида янги, янада каттароқ муваффақиятлар тилаймиз. Яшасин ва яшнасин илҳомбахш болгар-совет дўстлиги!

Мўғул-совет дўстлиги жамиятининг бош секретари Дугер-сурен бундай деб ёзади:

— Мўғул-совет дўстлиги жамиятининг ҳамма а'золари номидан сизнинг жамиятингизга ва бутун ўзбек халқига қизғин қардошлик саломи ва энг яхши тилаклар йўллайман. Совет халқига коммунизм қуришда катта муваффақиятлар тилайман.

СССР блан дўстона алоқалар Румыния жамиятининг раиси академик Константин Пархон Улуғ Октябрьнинг 38 йиллиги муносабати блан республика меҳнаткашларига самимий табрикнома юборди.

— Улуғ Октябрьнинг 38 йиллиги муносабати блан қизғин табриклаймиз, — дейилади Польша-Совет дўстлиги Бош бошқармасининг табрикномасида. Чет эллар блан маданий алоқа қилучи Ўзбекистон жамиятининг халқларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга қаратилган самарали ишида янги муваффақиятлар тилаймиз. Совет халқларининг қардош оиласида ўз севимли Ватани бахт-саодати учун фидокорона меҳнат қилаётган ўзбек халқига бахт тилаймиз.

Герман-Совет дўстлиги жамиятининг бош секретари Готфрид Грюнбергдан, Венгрия-Совет жамияти раиси Ференц Эрдеидан, СССР блан маданий алоқа қилучи Корея жамияти Марказий правлениеси раиси Ли Ги Ендан ҳам табрикномалар олинди. (ЎзТАГ).

МАМЛАКАТ БИРИНЧИЛИГИ УЧУН ШАХМАТ МУСОБАҚАСИ

ЛЕНИНГРАД. **(Телеграф орқали олинди).** Мамлакат биринчилиги учун биринчи яримфинал шахмат мусобақаси бошланди. Мусобақага халқаро гроссмейстерлар Тайманов, Толуш, халқаро мастерлар Холмов, Лисицын, спорт мастерлари Антошин, Бейлин, Бившев, Гусев, Лутиков, Крогиус, Столяр, Черенков, Равинский, Эстрин, Чистяков, мастерликка кандидатлар Владимиров, Геллер, Лейн, Муҳиддинов (Тошкент)-лар қатнашмоқдалар.

Мусобақанинг шартига биноан биринчи бешта ўринни эгаллаган шахматчи финал ўйинларда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлади.

СССР Олий Совети делегациясининг Болгарияда бўлиши

ПЛЕВЕН, 11 ноябрь. (ТАСС). СССР Олий Совети делегацияси бугун Плевенга келди. Шаҳар аҳолиси совет халқининг вакилларини ғоят самимият блан кутиб олди. Бу ерда кўпминг кишилик митинг бўлди, митингдан кейин меҳмонлар Болгарияни озод қилиш учун 1877—1878 йиллардаги бўлган жангларнинг ёдгорликларини ва тарихий жойларини бориб кўрдилар.

* * *

ТИРНОВО, 11 ноябрь. (ТАСС). СССР Олий Совети делегацияси Болгария бўйлаб саёҳат қилишни давом эттирмоқда. Бугун СССР Олий Совети депутатларидан Н. И. Беляев бошчилигидаги бир группаси Русе округи Бяла шаҳри яқинидаги МТСда бўлди. Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар МТСнинг меҳнат кооператив-деҳқончилик хўжаликлари блан тузилган шартномаларини қандай бажараётганлиги ва кооператив хўжаликларига агротехника хизматини қандай ташкил қилаётганлиги блан қизиқдилар.

Бугун кундузи совет парламент делегацияси а'золари Болгариянинг қадимги пойтахти Тирновога келдилар. Бу ерда уларни Марказий майдонда тўпланган шаҳар аҳолисидан мингларча киши табриклади.

Митингдан кейин совет делегациясининг а'золари Тирново блан муфассал танишдилар. Улар халқ музейида ва археологик қазишлар олиб борилаётган жойда бўлдилар, тушдан кейин эса Тирново округидаги аҳоли яшаб турган бирқанча пунктларни бориб кўрдилар.

ГДР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

БЕРЛИН, 11 ноябрь. (ТАСС). ГДР бош министри ҳузуридаги матбуот бўлими қуйидаги хабарни билдирди: 10 ноябрьда ГДР Министрлар советининг кўзга кўринган олимлар ва техника мутахассислари иштироки блан мажлиси бўлди. Мажлисда Германия Демократик Республикасида атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Шу қарорга биноан, ГДР Министрлар совети ҳузурида атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш масалалари блан шуғулланучи илмий кенгаш та'сис қилинди. Кенгашга профессор Густав Герц бошчилик қилади. Бундан ташқари, ядро соҳасидаги тадқиқотлар, ядро техникаси масалалари блан шуғулланучи идора, шунингдек Ядро физикаси марказий институти ташкил этишга қарор қилинди.

Қарорда ядро физикасини ривожлантириш ва радиактив изотопларни қўлланиш соҳасида Немис фанлар академиясининг ва бошқа илмий муассасаларнинг, шунингдек республикадаги саноат корхоналарининг вазифалари белгилаб берилди. Қарорда зарур асбоб-ускуналар ишлаб чиқариш ва ядро физикаси ҳамда ядро техникаси соҳасида ишлайдиган мутахассислар тайёрлаш юзасидан тегишли тадбирлар ишлаб чиқилди.

Германия Демократик Республикасида атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасида белгиланган бу тадбирларни Министрлар совети мажлисида ГДР Бош министрининг ўринбосари В. Штоф асослаб берди. Матбуот бўлимининг ахборотида та'кидлаб ўтилишича, Министрлар совети мажлисида сўзлаган О. Гротеволь ядро физикасини ва ундан илмий-техника тараққиёти учун фойдаланишни тез ривожлантириш жуда зарур деб кўрсатган. О. Гротеволь экономикани ва соғлиқни сақлаш ишларини тез ривожлантириш учун саноатда, қишлоқ хўжалигида ва соғлиқни сақлаш ишларида радиактив изотопларни қўлланиш катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтган.

Франция, Англия, Совет Иттифоқи ва АҚШ ташқи ишлар министрларининг Женевадаги кенгаши

ЖЕНЕВА, 11 ноябрь. **(ТАСС махсус мухбири).** Бугун Ўрта Европа вақти блан соат 15 дан 30 минут ўтганда (Москва вақти блан соат 17 дан 30 минут ўтганда) Франция, Англия, Совет Иттифоқи ва АҚШ ташқи ишлар министрларининг ўнбиринчи мажлиси бошланди.

Мажлисда **В. М. Молотов** раислик қилди.

Мажлис бошланиши блан В. М. Молотов, тўрт давлат министрлари кенгашининг ишини келгуси ҳафта охирида тамомлаш тўғрисида бамаслаҳат қарор қабул қилдилар, деб билдирди.

Сўнгра у кун тартибидаги иккинчи моддани—қуролсизланиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилиш юзасидан Д. Даллесга сўз берди.

СУД ЗАЛИДАН

Йўлдошев 3 йилга ҳукм қилинди

Абдуваҳоб Йўлдошев Оҳангарон шаҳар «Новий путь» кўчасида маҳалла комитетининг раиси бўлиб ишлаб келган. У, ўз мансабидан фойдаланиб, маҳалла меҳнаткашларидан ҳовли солиғи учун йиғилган пулларни давлатга топширмасдан ўзлаштириб юборган. Шу кўчада яшовчи С. Нурматовдан 200 сўм, Эгамовдан 100 сўм, Р. Қўшматовдан 275 сўм, Н. Гашевдан 400 сўм ва бошқа кишилардан жа'ми бўлиб 1225 сўм пулни олиб ўзлаштирган, квитанция ёки тилхат бермаган. Бундан ташқари шаҳар коммунал хўжалиги бўлимида мироблик вазифасида ишлаб, ариқларни тозалаш учун олинган 1400 сўм пулни қалбаки ведомость тузиб, ҳазм қилган. У, Серкабоевни ўз уйида иморат қурилишида ишлатиб, уни солиқ тўлашдан озод этишга ва'да берган. Оҳангарон шаҳар 1-нчи участка халқ суди А. Йўлдошевнинг жиноий ишини кўриб чиқди. Суд Абдуваҳоб Йўлдошевни жиноий қилмиши учун 3 йил ахлоқ тузатиш меҳнат лагерига юборишга ҳукм қилди.

САВОЛЛАРГА ЖАВОБ

АНТАРКТИДА

Учинчи Халқаро геофизик йил ўтказилиши ва совет экспедициясининг Антарктидага бориши муносабати блан газетхонларимиздан А. Қодиров, М. Мажидова (Тошкент) ва З. Маҳкамова (Ўртасарой райони) ўртоқлар Антарктида қит'аси тўғрисида ма'лумот беришимизни сўраганлар.

Ер сиртида, ҳавода, денгиз ва океанларда бўлиб турадиган табиий ҳодисаларни яхши билиб олиш ва узоқ муддатли прогнозлар бериш учун турли ихтисосдаги олимлар махсус ишлаб чиқилган программа асосида ер шарининг кўп жойларида ма'лум бир вақтда илмий текшириш ишлари олиб борадилар. 1882 — 1883 ва 1932 — 1933 йилларда дастлабки иккита халқаро геофизик йиллари ўтказилди.

Олимларнинг келишувига биноан, 1957 йил 1 июльдан 1958 йил охиригача учинчи халқаро геофизик йил ўтказилади. Кўпгина мамлакатларнинг илмий ташкилотлари 18 ой давомида планетамизнинг бирқанча жойларида, жумладан, Қутбда ва Экваторда хилма-хил геофизик текширишлар ўтказадилар. Бунда ер атмосфераси, жумладан атмосферанинг ионосфера деб аталучи энг юқори қатламлари, магнит ва электр ҳодисалари, космик нурлар, қуёш радиацияси (Қуёшдан Ерга келган иссиқлик миқдори), ер шарининг турли жойларидаги географик кенглик ҳамда узунлик ва бошқа ҳодисалар текширилади.

Геофизик йил ўтказучи махсус комитетнинг Брюссельда ўтказилган сессияси томонидан қабул қилинган программада Антарктидани ўрганишга алоҳида э'тибор берилади. Бу қит'ани текшириш ишларида ўнта мамлакатнинг экспедициялари қатнашади. География фанлари доктори М. М. Сомов бошчилигидаги совет экспедицияси шу йил охирида Антарктида томон йўл олади.

Антарктида — ёш қит'адир. Уни биринчи марта руслар кашф этганлар. 1819 йилда Антарктидани қидириб топиш учун Россиядан махсус илмий экспедиция жўнади. «Восток» ва «Мирний» елканли кемалари 751 кун сузиб, 92.200 километр йўл босди. «Восток» кемасига ва бутун экспедицияга капитан Ф. Ф. Беллинсгаузен, «Мирний» кемасига капитан М. П. Лазарев бошчилик қилдилар. Экспедиция составида кўпгина олимлар ҳам бор эди. Икки йилдан ортиқ муддат ичида кемалар Антарктида қирғоғига уч марта яқинлашдилар. 30 га яқин орол кашф этилди. Уларнинг кўпига биринчи марта русча номлар берилди. Антарктидани кашф этган рус олимлари уни ҳамда теварак-атрофдаги оролларни, денгизларни тасвирлаб асарлар ёздилар.

Шундан сўнг Антарктидага ва унинг атрофидаги денгизларга турли мамлакатлардан кўплаб экспедициялар юборилди. Масалан, фақат XX аср давомида 120 га яқин экспедиция юборилди. Бу экспедицияларнинг асосий мақсади кит, тюлень ва денгиз мушуги овлашдан иборат бўлиб, айрим экспедицияларгина илмий текшириш ишлари блан шуғулландилар.

Кит овловчи совет кемаси «Слава»нинг 1946 йилдан бошлаб Антарктида атрофидаги сувларга қатнайбошлаганлиги бу узоқ ўлкани ўрганиш тарихида янги саҳифа очди. Овчилик ишлари олиб борилганлигидан ташқари совет олимлари катта илмий текшириш ишлари ҳам ўтказдилар.

Лекин шунга қарамай Антарктида ҳали жуда кам ўрганилган қит'адир. Европа майдонидан қарийб бирярим марта катта бўлган бу қуруқлик географик картада ҳануз «оқ доғ» лигича қолиб келмоқда.

Антарктиданинг бутун сатҳи доим қалин муз блан қопланиб ётади. Ер шаридаги 16 миллион квадрат километр яхлит музнинг қарийб 14 миллион квадрат километри ана шу Антарктидададир. Бу музнинг қалинлиги ўрта ҳисобда 1500—1600 метрга тенг, ба'зибир жойларда эса ҳатто 2500—3000 метрга боради. Қит'адан унинг атрофидаги денгизларга катта муз тоғлари (айсберглар) сирпаниб тушиб туради. Вазни бирнеча миллион тоннагача етиб борадиган ана шу айсберглар Антарктида атрофини халқа каби ўраб туради. Булардан ташқари қит'а атрофидаги сувлар қишда музлаб, унинг қирғоқларига сузиб бориш ниҳоятда қийинлашади.

Антарктидада тоғлар кўп; айрим тоғ чўққиларининг баландлиги 6000 метрга етади; қит'ада вулқонлар ҳам бор.

Олимларнинг фикрича, яқин геологик вақтлардагина, я'ни кайназой эрасининг энг сўнгги бўлими бўлган тўртламчи даврда Антарктидани муз қоплаб олган, ундан илгари ўтган учламчи даврда бу қит'анинг иқлими иссиқ ва нам бўлган, ўсимликлар барқ уриб ўсган. Қит'ада тош кўмир конларининг топилганлиги бу фикрни тўла тасдиқлайди. Чунки, тошкўмир ўсимлик қолдиқларининг бирнеча миллион йил давомида ер тагида ётиб чиришидан ҳосил бўлади. Совет олимлари Антарктидадаги кўмир конлари дун'ёдаги энг бой конлардан бири, деб ҳисоблайдилар.

Антарктидада 170 га яқин минерал: олтин, кумуш, темир, мис, қўрғошин, рух, графит ва бошқа фойдали қазилмаларнинг мавжудлиги аниқланган. Антарктидада ҳатто уран ҳам бор.

Антарктида ниҳоятда совуқ иқлимли қит'адир. Қишда температура 40 — 50 градус совуқ бўлади, ҳатто 60 градусга ҳам етади. Ғоят қаттиқ шамоллар эсиб, қор бўрони бўлиб туради. Шимолий яримшарда, я'ни биз яшаётган яримшарда қиш бўлганда, Жанубий яримшарда—Антарктидада ёз бўлади. Антарктидада ёз вақтида ҳам температура 0 градусдан юқори бўлмайди. Шунинг учун ҳам бу қит'ада фақат қор ёғади. Қит'анинг фақат тоғ қояларида, денгиз қирғоқларида жуда майда ўсимликлар ўсади.

Антарктидада ҳайвонлар, айниқса паррандалар, кўп учрайди. У ерда пингвинлар айниқса кўп бўлиб, уларнинг айримлари 50 килограмм келади. Антарктида сувларида тюлень, денгиз мушуги ва кит кўп. Булардан энг аҳамиятлиси китдир. Дун'ёдаги китларнинг 80—90 проценти Антарктида атрофидаги денгизлардадир.

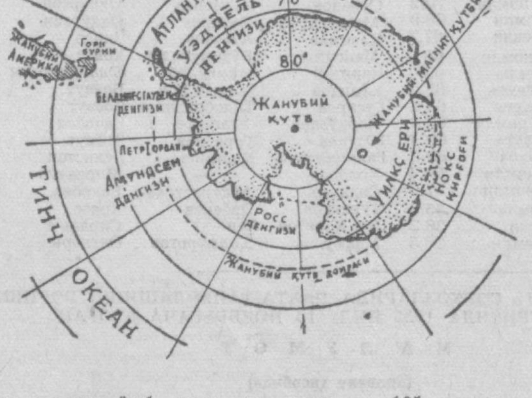

* * *

Совет экспедицияси қатнашчиларини «Обь» дизельэлектроходи ва «Лена» деган ёрдамчи кема 20 минг километр йўл босиб Антарктиданинг шарқий қирғоғига олиб бориб қўяди. Бу қит'анинг уч жойида совет экспедициясининг илмий базалари тузилади. Экспедициянинг асосий базаси Антарктиданинг шарқий қисмидаги Нокс қирғоғига ўрнатилади. Бу база коллективи 80 градус ва 105 градус шарқий узунлик орасидаги жойларни текширади. Иккинчи ва учинчи базалар Жанубий географик қутбга яқин ерларда ўрнатилади. Совет олимлари учинчи геофизик йил бошлангунча тайёргарлик ишлари олиб бориш блан бирга илмий-текшириш ишларини ҳам кенг кўламда бошлаб юборадилар.

Совет экспедицияси ихтиёрида самолётлар, вертолётлар, тракторлар ва бошқа машиналар, шунингдек ит қўшилган чаналар бўлади. Самолётлар учун махсус аэродром қурилади, вертолётлар учун эса «Обь» кемасининг палубаси аэродром бўлиб хизмат қилади.

Экспедиция иштирокчилари кучли радиостанция орқали Москва блан доимо алоқа қилиб турадилар. Экспедиция энг янги асбоблар ва аппаратуралар блан қуролланади. Масалан, ҳавонинг юксак қатламларидаги температурани, намлик ва ҳаво босимини ўрганиш учун радио блан та'минланган одамсиз махсус шарлардан фойдаланилади. Ма'лумки, Антарктида бутун жанубий яримшар иқлимига катта та'сир этиб туради. Шунинг учун бу қит'анинг иқлимини яхши ўрганиш об-ҳавони олдиндан айтиб бериш ишини тубдан яхшилаш имконини беради.

Комплекс геофизик текширишлар блан биргаликда, қит'а географияси ҳам чуқур ўрганилади. Гляциологлар (музшунослар) музликларни ҳартомонлама текширадилар. Антарктида атрофидаги денгизларни, музлар ҳаракатининг сабабларини география фанлари доктори В. Г. Корт бошлиқ океанографлар ва гидрологлар текширадилар.

Экспедиция қатнашчилари совуқ ўтказмайдиган ва ҳарбирига 4—6 киши сиғадиган 20 та кўчма уй олиб кетадилар. Совет қутбчилари иссиқ кийимлар, юқори калорияли озиқ-овқат маҳсулотлари блан тўла та'минланадилар.

Олимларимиз Антарктидани текширучи бошқа мамлакатларнинг экспедициялари блан, жумладан, совет базасига яқин жойда иш олиб борадиган АҚШ ва Австралия олимлари блан яқиндан ҳамкорлик қилиб турадилар.

Антарктидага борадиган совет экспедицияси составида турли ихтисослардаги олимлар ва Арктикада ўтказилган бирқанча экспедицияларда қатнашган тажрибали қутбчилар бор.

Совет экспедицияси қатнашчиларининг Болтиқ денгизидан чиқиб, Жанубий яримшарга томон йўл олишига оз вақт қолди. Орадан икки-уч йил ўтиши блан жаҳон фани планетамизнинг энг кам текширилган қит'аси — Антарктида тўғрисида бой ма'лумотлар олади.

С. ҚОРАЕВ.

Редактор **З. ЕСЕНБОЕВ.**

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/XI да кечқурун **Қароқчилар**, 14/XI да **Чин муҳаббат.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—13/XI да кундуз **Боқчасарой фонтани** кечқурун **Бўронда,** 15/XI да **Флория Тоска.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/XI да кундуз **Хуш келибсиз,** кечқурун **Азиз ва Санам.** Ўзбекистон ССР халқ артисти **Маҳмуджон Ғафуров,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Фароғат Раҳматова** қатнашадилар. 14/XI да **Нурхон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 3 бўлимда **цирк тамошалари.** Аттракцион — **Лўлилар.** Бугун **3 марта тамоша** кўрсатилади. Тамошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

НАВОИЙ номли — кундуз ва кечқурун **Авлод.**

«ИСКРА» — эрталаб соат 9—40 ва 10—20 минутда **Гаврош,** эрталаб соат 11 дан **Янги қирғоққа.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 дан кеч 6 гача **Авлод,** кеч соат 8 ва 10 да **Тереза Ракэн.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 09669. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № — 1549.